

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2020. GODINU**

Mart, 2021.

SADRŽAJ

Rezime.....	3
1. UVOD – U kojoj mjeri je crnogorski sistem obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja usklađen sa evropskim standadima?.....	7
2. ZAKONSKI OKVIR ZA OBEZBJEĐENJE KVALITETA.....	11
2.1 Pravilnik o akreditaciji studijskih programa	11
2.2 Poslovnik o radu ekspertske komisije za akreditaciju studijskih programa	11
2.3 Obrasci zahtjeva za akreditaciju studijskih programa	12
2.4 Obrasci izvještaja za akreditaciju studijskih programa.....	12
3. EKSTERNA EVALUACIJA	13
3.1 Akreditacija studijskih programa (SP)	13
3.2 Reakreditacija ustanova visokog obrazovanja	15
3.3 Akreditacija programa cjeloživotnog učenja (CŽU)	17
3.4 Lista eksperata	17
4. OBEZBJEĐENJE KVALITETA	18
4.1 Saradnja sa evropskim institucijama i asocijacijama.....	18
4.2 Saradnja sa drugim nacionalnim agencijama	18
4.3 Učešće Agencije u projektima i radnim tijelima	19
4.4 Obuke	22
5. ISTRAŽIVANJE.....	23

Rezime

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (Agencija ili AKOKVO) je osnovana u novembru 2017. godine Odlukom Vlade Crne Gore, a na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o visokom obrazovanju iz juna 2017. godine. Cilj osnivanja Agencije je usklađivanje sistema obezbjeđenja kvaliteta sa Evropskim standardima i smjernicama za obezbjeđenje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) kao i radi članstva u Evropsku asocijaciju za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju- ENQA-u i registracije u Evropski registar agencija za obezbjeđenje kvaliteta- EQAR. **Osnovne nadležnosti Agencije su sprovođenje postupaka obezbjeđenja kvaliteta u skladu sa ESG-om i to: studijskih programa, ustanova visokog obrazovanja i programa cjeloživotnog učenja i predlaganje mjera za njegovo unaprjeđenje.** Agencija je postala operativna, u punom kadrovskom i tehničkom kapacitetu, u septembru 2018. godine. Ona je tokom dvije i po godine uspjela da izvrši sve zadatke propisane zakonom, izgradi kapacitete za obezbjeđenje kvaliteta i stvori osnovu za njegovo unaprjeđenje u Crnoj Gori.

Godina 2020. je bila godina početka pandemije i izazova kako za pojedinca, tako i za svaku organizaciju. Agencija, čiji je rad najvećim dijelom usmjeren na kooperaciju sa međunarodnim ekspertima i institucijama, suočila se sa preprekama koje je morala otkloniti u kratkom periodu i realizovati zadatke od kojih je zavisio rad ustanova visokog obrazovanja, ali i rezultati pojedinih projekata u kojima je uzela učešće. Tako je Agencija u maju 2020. donijela akt uvodeći privremenu mjeru da se posjete ustanovama i sastanci ekspertske timove realizuju uz pomoć video konferencija.

Svi postupci akreditacija studijskih programa i reakreditacija ustanova visokog obrazovanja, za koje je Agencija primila zahtjeve u 2019., realizovani su u 2020. godini. Radi se o akreditaciji četiri studijska programa i reakreditaciji šest ustanova od čega pet fakulteta Univerziteta Adriatik kroz pojedinačne postupke i reakreditaciji Univerziteta Donja Gorica u jednom postupku. Od početka rada, Agencija je primila 60 zahtjeva za akreditaciju studijskih programa, deset zahtjeva za reakreditaciju ustanova i četiri zahtjeva za akreditaciju programa cjeloživotnog učenja. Uspješno su akreditovana 53 studijska programa i reakreditovano i dobilo licencu za rad devet ustanova.

Nakon otvaranja poziva za prijavljivanje eksperata u postupcima eksterne evaluacije tokom cijele godine, lista eksperata se u 2019. značajno proširila. Međutim, pandemija je uslovila manji odziv eksperata u 2020. godini, pa je svega 13 novih na listi. **Tako, na kraju 2020. godine listu eksperata za postupke eksterne evaluacije čine 199 eksperta**, od čega 176 su eksperti iz određenih naučnih disciplina, a od toga dvije trećine iz inostranstva a ostali iz Crne Gore. Preostala 23 eksperata su studenti i privrednici koji su bili uključeni u reakreditacijama ustanova u 2020. godini¹.

Postupci akreditacije su definisani novim „Pravilnikom o akreditaciji studijskih programa, sadržaju i obliku sertifikata“ kojeg je Ministarstvo prosvjete usvojilo u 2020. godini. Usvojeni podzakonski akt se u značajnoj mjeri razlikuje od nacrta koji je Agencija predložila Ministarstvu, a koji je u najvećoj mjeri bio usklađen sa ESG-om. Razlog neusvajanja ključnih odredbi je njihova neutemeljenost u odredbama Zakona o visokom obrazovanju (Zakon) i pored pozivanja Zakona na usklađenost obezbjeđenja kvaliteta sa ESG-om.

Na osnovu Pravilnika **Agencija je donijela devet akata kojima se definišu procedure, kriterijumi za akreditaciju studijskih programa i ocjene evaluacija.**

1. Poslovnik o radu ekspertske komisije,
2. Obrazac zahtjeva za akreditaciju osnovnih i master studija sa standardima i kriterijumima,
3. Obrazac zahtjeva za akreditaciju studija na engleskom jeziku sa standardom i kriterijumima,
4. Obrazac zahtjeva za akreditaciju studija na daljinu sa standardom i kriterijumima,
5. Obrazac zahtjeva za akreditaciju doktorskih studija sa standardom i kriterijumima,

¹ Između ostalog, uslov za studenta je završna godina osnovnih studija ili student master, odnosno doktorskih studija. Uslov za eksperta iz privrede jeste magistarska ili doktorska titula.

6. Obrasci izvještaja o akreditaciji osnovnih i master studija (sa ocjenama i akreditacionim stavom),
7. Obrasci izvještaja o akreditaciji studija na engleskom jeziku (sa ocjenama i akreditacionim stavom),
8. Obrasci izvještaja o akreditaciji studija na daljinu (sa ocjenama i akreditacionim stavom),
9. Obrasci izvještaja o akreditaciji doktorskih studija (sa ocjenama i akreditacionim stavom).

Dok Poslovnik o radu ekspertske komisije detaljnije pojašnjava proceduru evaluacije studijskih programa, Obrasci zahtjeva i Obrasci izvještaja jasnije definiju kriterijume i potrebnu dokumentaciju, kao i sistem ocjenjivanja izvještaja i izražavanja akreditacionog stava.

Godina 2020. je za AKOKVO trebala da bude veoma dinamična godina u smislu međunarodne saradnje koja predstavlja ključnu aktivnost Agencije u smislu jačanja kapaciteta i usklađenosti sa ESG-om koji treba da rezultiraju u stvaranju institucionalnog i zakonskog okvira za primjenu postupaka eksterne evaluacije i unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja. Većina planiranih aktivnosti se realizovala, poput **intenziviranja saradnje sa ENQA-om i EQAR-om, punopravnim članstvom u CEENQA-u** (Centralno-istočno-evropska mreža agencija za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja), sa **Savjetom Evrope**, kao i nastavkom aktivnosti u okviru Inicijative za obrazovnu reformu Jugoistočne Evrope koju realizuje **RCC** (Regional Cooperation Council).

AKOKVO posebno njeguje saradnju sa regionalnim agencijama, pa je i u 2020. godini potpisala **sporazume o saradnji sa slovenačkom (NAKVIS) i agencijom Republike Srpske (AVORS)**, pored već ranije potpisanih sa agencijama Hrvatske i Srbije.

Osam projekata u kojima se Agencija prijavila kao partner su počeli sa realizacijom krajem 2019. i u 2020. godini, a njihova implementacija je bila instrument za jačanje kapaciteta kroz intezivnu saradnju sa evropskim institucijama, ustanovama visokog obrazovanje u Crnoj Gori i EU, agencijama u regionu i EU, kao i ekspertima u oblasti obezbjeđenja kvaliteta. Međutim, kao i ostalo, i realizacija projekata se prilagodila novim okolnostima nametnutim pandemijom i preusmjerila na online platforme. Projekti u kojima je AKOKVO učestvovala kao partner u 2020. godini su sljedeći:

1. Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz efikasno strateško planiranje (Fostering internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning – IESP)
2. Projekat razmjene zaposlenih u organizaciji Sekretarijata za praćenje Bolonjskog procesa (Staff mobility project, Bologna follow-up group - BFUG)
3. Kvalitetno obrazovanje za sve (Quality Education for All - Montenegro)
4. Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore (Integration of key competences into the education system of Montenegro)
5. Podrška evropskim agencijama u ispunjavanju Evropskih standarda i smjernica (Support to European QA agencies in meeting the ESG - SEQA ESG)
6. Bolje akademske kvalifikacije kroz obezbjeđenje kvaliteta (Better academic qualifications through quality assurance - BAQUAL)
7. Mikro-kvalifikacije povezane sa ključnim bolonjskim obavezama (Micro credentials related to the key obligations of Bologna – MICROBOL)
8. Jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog obrazovanja u visokom obrazovanju u Crnoj Gori (Building capacities for the implementation of dual education in higher education – DUALMONT)

Predstavnici agencije su svoj doprinos prezentovanju sistema obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori dali kroz nekoliko radnih grupa i timova, trudeći se da anticipiraju iskustva najboljih i implementiraju u crnogorski sistem. Angažovanjem u **Radnoj grupi za prepoznavanje akademskih kvalifikacija** (Working Group on Recognition of Academic Qualifications – RCC), Agencija je učestvovala u izradi Zajedničkog informacionog sistema Zapadnog Balkana i izvršila evaluaciju svog sistema obezbjeđenja kvaliteta². Takođe, srednjoročni ciljevi za obezbjeđenje kvaliteta su uvršteni u finalnu verziju

² Rezultati ekspertske evaluacije obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori se očekuju tokom 2021. godine.

Strategije razvoja visokog obrazovanja u Crnoj Gori za period 2020-2025. Web site Eurydice-a je uredno ažuriran u prezentovanju crnogorskog sistema obezbjeđenja kvaliteta.

Iako u smanjenom obimu, Agencija **edukaciju svojih zaposlenih i dalje stavlja na listu prioriteta kao najbolji instrument kojim unaprjeđuje kvalitet visokog obrazovanja u Crnoj Gori**. Neki od projekata su omogućili fizičku edukaciju na početku 2020. godine, kao što je boravak u portugalskoj agenciji za obezbjeđenje kvaliteta (A3ES) i njihovom Centru za istraživanja u oblasti politika visokog obrazovanja (CIPES). Većina ostalih treninga se održavala online.

Komponenta istraživanja je, i pored nedostatka informacionih i ljudskih kapaciteta, dala svoj doprinos obezbjeđenju kvaliteta kroz ažuriranje baze ustanova i studijskih programa. Kvalitet svoga rada Agencija prati analizirajući efikasnost rada kroz svaki postupak evaluacije, identificujući uska grla i težeći njihovom otklanjanju. Agencija je izradila „Analizu upisanih i diplomiranih studenata u periodu 2000-2018. po polnoj strukturi, nivoima studija, vlasničkoj strukturi ustanova“. Agencija je, takođe, bila učesnik u tri istraživanja: “Nezavisnost agencija za obezbjeđenje kvaliteta u EHEA“ (NAKVIS- slovenačka agencija za obezbjeđenje kvaliteta), „Evaluacija EQAR-a“ (EQAR) i „Dimenzija obrazovanja“ (OECD).

Izazovi i prijedlozi

Godina 2020. je bila intezivna i izazovna, ali, kao što biva sa sticanjem znanja i iskustva, otvorila je i pitanja koja predstavljaju izazove za budući rad Agencije i sistem visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Izazovi sa kojima će se obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori suočavati i u narednom periodu, ostaće isti sve dok se ne promijeni zakonski okvir kojim će se obezbijediti usklađenost sa ESG-om i efikasnije funkcionisanje sistema:

1. **Pitanje prepoznatljivosti Agencije u sistemu državne uprave.** Agencija nije prepoznata u sistemu državne uprave kroz zakonske akte, iako njen rad reguliše ulazak ustanova i studijskih programa na jedno od najvećih tržišta, a to je tržiste visokog obrazovanja, čiji je kvalitet od javnog i strateškog interesa za ekonomski i društveni razvoj zemlje. **Prijedlog:** uspostavljanje AKOKVO kao državne agencije.
2. **Pitanje redoslijeda ispunjavanja uslova za licencu i akreditaciju.** Prema Zakonu, prilikom osnivanja, prvo se dodjeljuje akreditacija ustanovi, a tek onda ispituje ispunjenost minimalnih uslova za licencu. **Prijedlog:** inicijalna akreditacija ustanove treba da bude dio postupka licenciranja i tek nakon što ustanova ispuni minimalne uslove koje ocjenjuje Ministarstvo, Agencija ocjenjuje studijske programe. Ispunjavanjem oba uslova, ustanova dobija licencu i može započeti sa radom.
3. **Pitanje nezavisnosti Agencije.** ESG jasno definišu standarde nezavisnosti koje, u sadašnjem uređenju, Agencija ne ispunjava. To su: **organizaciona, operativna nezavisnost i nezavisnost u odlučivanju.** Kršenje tog standarda ogleda se u tome što članove upravnog odbora i direktora imenuje Vlada na prijedlog Ministarstva, Agencija ne donosi akta o postupcima akreditacije studijskih programi, već Ministarstvo, a direktor Agencije vrši izbor članova ekspertske komisije i donosi odluku o akreditacijama/reakreditacijama. **Prijedlog:** formiranje nezavisnog stručnog tijela koje okuplja sve relevantne predstavnike sistema obezbjeđenja na prijedlog njihovih organizacija/asocijacija.
4. **Pitanje žalbi na odluku o akreditaciji/reakreditaciji.** Zakonski okvir sada ne definije mogućnost formiranja komisije za žalbe u okviru postupaka evaluacije, iako ESG jasno definišu taj standard. **Prijedlog:** zakonom precizirati postupak žalbe.
5. **Pitanje da li reakreditacija ustanove uključuje akreditaciju studijskih programa, i ako uključuje, da li uključuje sve ili uzorak studijskih programa** pitanje je koje nije definisano Zakonom, iako se Agencija opredijelila da tokom reakreditacije evaluira sve studijske programe kojima je istekla akreditacija. **Prijedlog:** postupak je neophodno definisati zakonom kako u praksi, među učesnicima sistema, ne bi stvarao nejasnoće.
6. **Pitanje reakreditacije studijskih programa,** takođe, nije definisano Zakonom, jer praksa pokazuje da neki studijski programi, koji su akreditovani između dva ciklusa evaluacije, imaju period kada se izvode

neakreditovani, pošto Zakon ne prepoznaje reakreditaciju studijskih programa. **Prijedlog:** definisati reakreditaciju studijskog programa.

7. **Pitanje učešća studenta i privrede u ekspertskim komisijama.** Prema ESG student mora biti ravnopravan član ekspertske komisije za evaluaciju studijskog programa, što Zakon sada to ne omogućava. Student i privrednik su, u skladu sa podzakonskim aktom, ravnopravni učesnici u ekspertskim komisijama za reakreditaciju ustanova. Međutim, prema podzakonskom aktu koji uređuje postupak akreditacije studijskih programa, student i predstavnik privrede, ne mogu biti učesnici ekspertske komisije. **Prijedlog:** Zakonom definisati mogućnost učešća studenta i predstavnika privrede kako u ekspertskim komisijama tako i u svim relevantnim tijelima koja donose odluke o postupcima evaluacija.
8. **Pitanje dostupnosti eksperata za sve naučne oblasti.** Problem je značajno umanjen time što je Agencija otvorila javni poziv za prijavljivanje eksperata na listu 365 dana, pojednostavila kriterijume za ekspertsku listu i omogućila da, u komunikaciji sa agencijama iz drugih država i direktno ekspertima, obezbijedi potrebne ekspertize. Međutim, određeni stručnjaci, posebno u prirodnim naukama i umjetnosti, su i dalje u deficitu. **Prijedlog:** Uspostaviti sistem animiranja domaćih i stranih stručnjaka i obezbijediti odgovarajuće obuke za postojeće i zainteresovane eksperte.
9. **Pitanje rangiranja univerziteta.** Iako Zakon pripisuje ovu nadležnost Agenciji, uporedna iskustva i konsultacije sa predstvincima agencija u regionu, EU, ENQA-e i EQAR-a, ne idu u prilog realizaciji inicijative da se rangiraju četiri univerziteta. **Prijedlog:** Umjesto rangiranja, usmjeriti kapacitete na izradu tematskih analiza, kao jedan od standarda iz ESG-a i iskoristi tu obavezu za analitičko upoređivanje kvaliteta po studijskim programima i naučnim oblastima.
10. **Pitanje informacionog sistema visokog obrazovanja.** Ne postoji jedinstvena baza podataka ustanova visokog obrazovanja i informacioni sistem koji bi je podržavao. Postojanje te baze bi sistem obezbjeđenja kvaliteta učinio efikasnijim, produktivnijim i predstavlja osnovu za donošenje odluka o politikama visokog obrazovanja i obezbjeđenja njegovog kvaliteta. **Prijedlog:** projekat aplicirati za sredstva EU fondova sa ustanovama visokog obrazovanja.
11. **Pitanje elektronske platforme za evaluaciju studijskih programa i ustanova.** Postupak samoevaluacije, dostavljanje zahtjeva i formulisanje izvještaja se vrši bez posebnog programa kojim bi se omogućila tačna baza podataka evaluacionih izvještaja. Time bi postupak bio efikasniji, a baza bi koristila za tematske i ostale analize. **Prijedlog:** konkursati za sredstva EU fondova, bilo kao komponentu gorepomenutog projekta ili posebni projekat³.
12. **Pitanje IT i istraživačkih kapaciteta.** Agencija ne raspolaže informatičkim i istraživačkim kadrom, što u velikoj mjeri utiče na efikasnost rada i izvršavanje obaveza definisanih ESG-om (tematske analize). **Prijedlog:** S obzirom da je sistematizacijom i kadrovskim planom Agencije predviđeno zapošljavanje IT stručnjaka i savjetnika 1 za oblast istraživanja, neophodno je realizovati postupak njihovog angažmana uporedno sa implementacijom gore pomenutih projekata.

³ Ukoliko bi Agencija mogla, kao neakademска institucija, biti koordinator, onda bi zasebno aplicirala sa projektom razvoja elektronske platforme za postupke evaluacije. Ukoliko to nije moguće, onda bi taj projekat bio komponenta projekta izrade informacionog sistema visokog obrazovanja.

1. UVOD – U kojoj mjeri je crnogorski sistem obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja usklađen sa evropskim standadima?

Kvalitetno visoko obrazovanje je jedno od najvažnijih javnih dobara. Kvalitet u Evropskom prostoru visokog obrazovanja, kojem Crna Gora zvanično pripada, mjeri se primjenom Evropskih standarda i smjernica (ESG). Kroz svoju evoluciju ESG su od 2005. posljednji put revidirani i usvojeni na Ministarskoj konferenciji u Jerevanu 2015. godine kada je unaprjeđenje kvaliteta postavljeno kao prioritetski cilj. U većini zemalja EHEA-e, primjenu ESG vrše agencije za obezbjeđenje kvaliteta⁴. Agencija za obezbjeđenje kvaliteta svoje priznanje da dosljedno primjenjuje ESG dobija **članstvom u ENQA-u i registracijom u EQAR, što nacionalnom sistemu visokog obrazovanja daje kredibilitet**. Od 46 zemalja koje imaju agencije, većina su članice ENQA-e i registrovane u EQAR. One koje nisu članice ENQA-e, ili su izgubile članstvo, su Bjelorusija, Crna Gora, Kosovo, Srbija, Ukrajina, dok je agencija Malte u prostupku evaluacije.

Šta je obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju? Svrha visokog obrazovanja je višestruka⁵ i uključuje pripremanje studenata za aktivno društvo i buduću karijeru, doprinoseći njihovoj zapošljivosti; podršku njihovom ličnom razvoju; stvaranje široke baze naprednih znanja i podsticanje naučnog rada i inovacija. Kvalitet proizilazi iz interakcije nastavnika, studenata i okruženja za učenje, dok obezbjeđenje kvaliteta prilagođava sadržaj studijskog programa, uslove za učenje i resurse datoj svrsi kontinuirano ih unaprjeđujući.

Šta su Evropski standardi i smjernice za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju? Evropski standardi su skup opšteprihvaćenih standarda u EHEA-i za interno i eksterno obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju koji usmjerava kvalitet jednog sistema visokog obrazovanja na studenta, pokrivajući oblasti koje su od ključne važnosti za taj sistem, kvalitet rada i uslove za učenje u kontekstu nauke i inovacija. *Smjernice* objašnjavaju zašto je jedan standard važan i pomaže evaluatorima da ih, u datom kontekstu, primijene. Standardi su podijeljeni u tri međusobno povezana dijela, pri čemu se primjenom drugog dijela ocjenjuje ispunjenost prvog dijela ESG, a primjena trećeg se evaluira kroz primjenu drugog:

1. Interno obezbjeđenje kvaliteta koji su u obavezi da primijene ustanove;
2. Eksterno obezbjeđenje kvaliteta koji realizuje Agencija eksternom evaluacijom studijskih programa i ustanova;
3. Obezbeđenje kvaliteta Agencije su standardi koje je u obavezi da primjenjuje Agencija u svojoj organizaciji i radu, a evaluaciju primjene tih standarda vrši ENQA.

Ko bi trebalo da su učesnici u obezbjeđenju kvaliteta visokog obrazovanja? *Učesnici* u ESG-u su svi pojedinci unutar ustanove visokog obrazovanja, uključujući sadašnje i svršene studente, zaposlene, nastavnike, poslodavce, ostale zaposlene u ustanovama visokog obrazovanja, udruženja nastavnika, udruženja studenata, stručna tijela, agenciju za obezbjeđenje kvaliteta, ministarstva i druge državne organe u čijim nadležnostima je visoko obrazovanje, lokalne vlasti, nevladine organizacije.

Kako se dobija potvrda o usklađenosti nacionalnog sistema obezbjeđenja kvaliteta sa ESG-om? Potvrda kvaliteta se dobija **eksternom evaluacijom** i to:

1. Ustanova i studijskih programa koju sprovodi Agencija na osnovu zakonskog okvira (postupci i nacionalni standardi i kriterijumi) koji inkorporira ESG. Rezultat eksterne evaluacije studijskih programa i ustanova u Crnoj Gori su akreditovani studijski programi, reakreditovane ustanove i akreditovani programi cjeloživotnog učenja.

⁴ Samo su Azerbejdžan, Lihtenštajn i Sjeverna Makedonija zadržale vladina tijela za obezbjeđenje kvaliteta.

⁵ Preporuka CM/Rec (2007)6 Komisije ministara Savjeta Evrope o državnoj odgovornosti prema visokom obrazovanju i istraživanju, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf

2. Ustrojstva, organizacije i rada Agencije koju sprovodi ENQA na osnovu ispunjenosti ESG-a. Rezultat eksterne evaluacije Agencije je članstvo u ENQA-u i registrovanje u Evropski registar agencija za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (EQAR).

Može se zaključiti da bez zakonskog okvira koji je u potpunosti usklađen sa ESG-om, Agencija ne može postati članica ENQA-e, odnosno se registrovati u EQAR. Na mapi Evropskog prostora visokog obrazovanja Crna Gora predstavlja jednu od rijetkih zemalja čije ustanove i sistem obezbjeđenja kvaliteta ne ispunjavaju evropske standarde.

Zašto je važno da se primjenjuju ESG? Uspješnom primjenom ESG-a obezbjeđuju se pouzdane informacije studentu i javnosti o kvalitetu rada ustanove (odgovornost), kao i o naporima da ustanova kontinuirano poboljšava svoj rad (unaprjeđenje), čime se potvrđuje da sistem ispunjava određeni nivo kvaliteta. Obezbeđenje i unaprjeđenje kvaliteta podržavaju razvoj kulture kvaliteta koju prihvataju svi: od studenata i naučno-nastavnog osoblja do vodećih ljudi i uprave ustanove visokog obrazovanja, kao i vlasti. Osim toga, dosljedna i sveobuhvatna primjena ESG-a je važna:

- Zbog povjerenja u crnogorski sistem visokog obrazovanja od strane crnogorskih studenata, ostatka Evrope, pa i čitavog svijeta.
- Zato što se Vlada Crne Gore na to obavezala usvajajući ESG na Ministarskoj konferenciji u Jerevanu 2015. godine.
- Član 13a upućuje na usklađenost obezbjeđenja kvaliteta u Crnoj Gori sa ESG-om⁶, što nas obavezuje u primjeni ESG-a u onoj mjeri u kojoj Zakon to ne ograničava u daljim članovima.
- Misija Agencije jeste doprinos unaprjeđenju kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori, primjenom ESG-a na ustanovama visokog obrazovanja, njihovim studijskim programima i programima cjeloživotnog učenja, kako bi osigurala integraciju crnogorskog u Evropski sistem obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja.
- Potvrdu o primjeni ESG-a, Agencija bi dobila članstvom u ENQA-i, odnosno registrovanjem u EQAR. Na taj način Agencija postaje akreditovana od strane evropskih institucija, a crnogorski sistem visokog obrazovanja međunarodno prepoznat i kredibilan.
- Članstvo Agencije u ENQA-i, odnosno registrovanje u EQAR podstiče i promoviše mobilnost studenata i nastavnika, kao i proces internacionalizacije pojedinačnih ustanova, pa i čitavog sistema visokog obrazovanja.
- Međunarodno prepoznat i kredibilan sistem visokog obrazovanja predstavlja osnovu za jačanje konkurentnosti crnogorskih ustanova na evropskom i svjetskom tržištu visokog obrazovanja. Konkurentnije ustanove u „akreditovanom“ sistemu visokog obrazovanja zaustavljaju „odliv mozgova“ i podstiču njihov priliv. U širem smislu, veći broj inostranih studenata, osim benefita za ustanove i demografsku strukturu ima pozitivne implikacije i na ekonomsku aktivnost.
- I na kraju, ne manje važno, kvalitetan sistem visokog obrazovanja u evropskom kontekstu je osnova za ekonomski rast i razvoj i jačanje društva kao cjeline. Od toga koliko je sistem kvalitetan danas, zavisi ko će u budućnosti biti učitelji i nastavnici, doktori i graditelji, ministri i administracija, analitičari i novinari, itd. Riječju, ko će edukovati i vaspitavati buduće generacije.

Da li je kvalitet visokog obrazovanja u Crnoj Gori usklađen sa ESG-om? Sistem obezbjeđenja kvaliteta u Crnoj Gori u velikom dijelu nije usklađen sa ESG-om. Uzrok tome su rješenja Zakona koja se tiču eksterne evaluacije i evaluacije agencija (II i III dio ESG-a), a koja su u suprotnosti sa ESG-om.

Usklađenost Zakona sa ESG za eksterno obezbjeđenje kvaliteta (2. dio ESG-a) koje sprovodi Agencija:

2.1 Unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta- Eksternim obezbjeđenjem kvaliteta razmatra se djelotvornost procesa unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta opisanog u I dijelu ESG-a

⁶ „Poslove na obezbjeđenju kvaliteta u visokom obrazovanju obavlja Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u skladu sa evropskim standardima i smjernicama“ (član 13a, stav 1)

Usklađeno: Svi standardi iz prvog dijela ESG (interno obezbjeđenje kvaliteta) su inkorporirani u drugi dio (eksterno obezbjeđenje kvaliteta).

2.2 Izrada svrshodnih metodologija- Eksterno obezbjeđenje kvaliteta mora biti jasno definisano i osmišljeno tako da svrshodno ispunjava postavljene ciljeve, uzimajući pri tom u obzir relevantne akte. Učesnici moraju biti uključeni u osmišljavanje i trajno unaprjeđivanje eksternog obezbjeđenja kvaliteta.

Djelimično usklađeno: Predmet eksterne evaluacije u Zakonu nije usklađen sa ESG-om. Eksternom evaluacijom u Zakonu se podrazumijeva samo evaluacija ustanova, dok i evaluacija studijskih programa spada u eksternu evaluaciju.

2.3 Sprovođenje procesa- Proces eksternog obezbjeđenja kvaliteta mora biti pouzdan, koristan, unaprijed utvrđen, dosljedno sprovođen i javan. On obuhvata sljedeće stavke: 1) samoevaluacija, 2) eksterno obezbjeđenje kvaliteta koje obično podrazumijeva i posjetu ustanovi visokog obrazovanja, 3) izvještaj kao ishod eksternog ocjenjivanja i 4) naknadno praćenje (follow-up).

Djelimično usklađeno: Zakon ne definiše naknadno praćenje (follow-up), ni kod akreditacije studijskih programa ni kod reakreditacije ustanova. kao jedan od osnovna četiri stuba eksterne evaluacije.

2.4 Eksterni ekspertri- Eksterno obezbjeđenje kvaliteta sprovode komisije eksternih eksperata koje uključuju i studentske predstavnike.

Djelimično usklađeno: U skladu sa našom zakonodavnom praksom, kako bi uključili formalno studente u postupke akreditacije, njihovo učešće u ekspertske komisijama mora biti precizirano Zakonom, što sada nije slučaj.

2.5 Kriterijumi za ishode- Svi konačni ishodi ili mišljenja koja proizlaze iz eksternog obezbjeđenja kvaliteta, čak i kad nije riječ o formalnim odlukama, moraju se temeljiti na jasno definisanim i objavljenim kriterijumima koji se dosljedno primjenjuju.

Usklađeno.

2.6 Izvještavanje- Izvještaji ekspertske komisije u procesima eksternog obezbjeđenja kvaliteta moraju biti objavljeni, jasni i dostupni akademskoj zajednici, eksternim partnerima i drugim zainteresovanim stranama. U slučaju da Agencija na osnovu izvještaja donosi formalne odluke, one moraju biti objavljene zajedno sa izvještajima.

Usklađeno.

2.7 Prigovori i žalbe- Žalbeni postupci i postupci u sprovođenju prigovora moraju biti jasno definisani kao dio procesa eksternog obezbjeđenja kvaliteta, a ustanove visokog obrazovanja o njima trebaju biti informisane.

Nije usklađeno: Zakonom nije definisan postupak žalbi.

Usklađenost Zakona sa ESG za obezbjeđenje kvaliteta agencije (3. dio ESG-a) koje sprovodi ENQA:

3.1 Aktivnosti, politika i postupci obezbjeđenja kvaliteta- Agencije moraju redovno sprovoditi aktivnosti eksternog obezbjeđenja kvaliteta, opisane u II dijelu ESG-a. Te aktivnosti moraju imati izričite i jasno definisane ciljeve, navedene u javno dostupnom opisu misije, na kojima se mora zasnivati redovni rad agencije. Zadatak agencije jeste da obezbijedi da u njenom upravljanju i radu učestvuju ostali učesnici sistema (stekholderi).

Djelimično usklađeno: Kako se velika pažnja u ESG-u pridaje učešću studenata u obezbjeđenju kvaliteta, mi nijesmo u mogućnosti da je primijenimo, jer je naš Zakon ne prepoznaće.

3.2 Službeni status- Agencije moraju imati pravni temelj i biti priznate kao agencije za obezbjeđenje kvaliteta od strane nadležnih tijela.

Djelimično usklađeno: Iako je Agencija pravno lice, osnovano Odlukom Vlade Crne Gore, na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, iako Agencija reguliše tržište visokog obrazovanja akreditujući ustanove i studijske programe i obavljajući poslove od javnog interesa, status Agencije u sistemu državne uprave nije definisan. To znači da Agencija nije prepoznata ni kao državna agencija, niti kao državni organ.

3.3 Nezavisnost- Agencije moraju biti nezavisne i samostalne u svom radu i u potpunosti odgovarati za svoje aktivnosti i njihove ishode, bez uticaja trećih strana. Pri razmatranju nezavisnosti agencije, važno je uzeti u obzir:

1. **organizacionu nezavisnost** koja se dokazuje službenim dokumentima (npr. javnim ispravama, zakonskim aktima ili statutom organizacije) koji propisuju nezavisnost rada agencije od trećih strana, poput ustanova visokog obrazovanja, države i drugih organizacija učesnika;
2. **operativnu nezavisnost** – postupci i metode agencije, kao i odabir i imenovanje eksternih stručnjaka, utvrđuju se i sprovode nezavisno od trećih strana, poput ustanova visokog obrazovanja, vlasti i države i drugih organizacija učesnika;
3. **nezavisnost formalnih ishoda** – stručnjaci iz relevantnih grupa učesnika, naročito studenti, učestvuju u procesima obezbjeđenja kvaliteta, ali konačni su ishodi procesa eksternog obezbjeđenja kvaliteta u nadležnosti agencije i samo ona za njih odgovara.

Nije usklađeno:

1. Agencija nije organizaciono nezavisna, jer Upravni odbor i rukovodstvo imenuje Vlada na prijedlog Ministarstva (definisano Zakonom), umjesto na prijedlog nezavisnog, stručnog tijela.
2. Agencija nije operativno nezavisna jer po Zakonu postupke akreditacije studijskih programa donosi Ministarstvo, a predsjednika i članove ekspertske komisije bira direktor Agencije (Zakon i Statut) umjesto nezavisnog stručnog tijela.
3. Formalni ishodi agencije nijesu nezavisni jer odluke o postupcima evaluacije donosi direktor kao legalni predstavnik Agencije (definisano Zakonom), studenti ne mogu biti članovi tijela koji učestvuju u upravljanju i radu Agencije (definisano Zakonom).

Napomena: Agencija je odgovorna za ishode eksterne evaluacije, što je u skladu sa ESG-om.

3.4 Tematske analize- Agencije moraju redovno objavljivati istraživanja koja opisuju i analiziraju opšte rezultate aktivnosti eksternog obezbjeđenja kvaliteta.

Djelimično usklađeno: Zakonom se predviđa da Agencija može da predlaže mjere za unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja na osnovu preporuka iz izvještaja o reakreditaciji ustanova visokog obrazovanja i dostavlja ih Ministarstvu i Vladi. Završetkom postupaka reakreditacije svih ustanova tokom 2022. godine, stvorice se komparativna osnova za tematske analize, na osnovu kojih Agencija može predlagati mjere za unaprjeđenje kvaliteta. Do sada, Agencija je analizama zakonskog okvira predlagala njegove izmjene u cilju pune implementacije ESG-a. Izrada tematskih analiza bi, takođe, mogla postati sastavni dio zakonskog akta.

3.5 Resursi- Kako bi mogle obavljati svoj rad, agencije moraju raspolažati dovoljnim finansijskim resursima i dovoljnim brojem zaposlenih u agenciji, ali i dovoljnim brojem eksternih saradnika.

Djelimično usklađeno: Agencija ne raspolaže stručnim profilima neophodnim za izvršavanje svojih nadležnosti (IT stručnjak i istraživač), niti sa adekvatnim informacionim sistemom kojim bi se kreirala baza podataka o ustanovama visokog obrazovanja i razvila elektronska platforma za postupke evaluacije i time povećala efikasnost procesa, pouzdanost i tačnost podataka. Dva nedostajuća stručna profila su predviđena sistematizacijom i kadovskim planom.

3.6 Unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta i profesionalno ponašanje- Agencije moraju imati procese unutrašnjeg obezbjeđenja kvaliteta koji su usko vezani uz definisanje, obezbjeđenje i unaprjeđenje kvaliteta i integriteta njihovog rada.

Djelimično usklađeno: Agencija je razvila standarde koji se odnose na rad i organizaciju u skladu sa Evropskim standardima i smjernicama, kao i Plan integriteta kao obavezan akt državne uprave. Imajući u vidu da su neki od standarda u suprotnosti sa odredbama Zakona, to znači da ih je nemoguće primijeniti.

3.7 Periodično eksterno ocjenjivanje agencije- Agencije barem jednom u svakih pet godina moraju proći eksterno ocjenjivanje kako bi dokazale usklađenost svog rada s ESG.

Nije usklađeno: Agencija još uvek nije podnijela prijavu za evaluaciju zbog neusklađenosti zakonskog okvira sa ESG-om. Ocjenjivanje Agencije traje najmanje dvije godine, dok većini zemalja je taj postupak trajao između četiri i šest godina.

2. ZAKONSKI OKVIR ZA OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Pravni okvir za obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori čine: potvrđeni međunarodni sporazumi, zakoni, podzakonska akta i interna akta. Vlada Crne Gore je na Ministarskoj konferenciji održanoj u Jerevanu 2015. godine usvojila „Evropske standarde i smjernice o obezbeđenju kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja“ (ESG), čiji je Crna Gora i formalno član počev od potpisivanja Bolonjske deklaracije 2003. godine. Usvajanjem ESG, crnogorski sistem visokog obrazovanja se obavezao na usklađivanje svog zakonodavnog okvira sa ESG-om. Paralelno sa uspostavljanjem institucionalnog okvira u oblasti obezbeđenja kvaliteta visokog obrazovanja, tekao je i razvoj zakonodavnog okvira u Crnoj Gori koji trenutno čine sljedeći zakoni: Zakon o visokom obrazovanju, Zakon o administrativnim taksama i Zakon o akademskom integritetu. Pored navedenih propisa, Agencija je tokom 2019. godine donijela set internih akata⁷ kojima su detaljnije uređena pitanja u vezi sa sprovođenjem postupaka reakreditacije ustanova visokog obrazovanja, a koja nijesu bila regulisana odredbama Zakona o visokom obrazovanju, čime se dodatno uskladila sa standardima koji postoje u EHEA-i.

2.1 Pravilnik o akreditaciji studijskih programa

U skladu sa članom 28 Zakona, postupak akreditacije studijskih programa, sadržaj i oblik sertifikata o akreditaciji propisuje ministarstvo nadležno za poslove prosvjete na prijedlog Agencije. Imajući u vidu navedenu odredbu, Agencija je u novembru 2018. godine pripremila prvočinu verziju Pravilnika o postupku akreditacije studijskih programa sa pratećim prilozima, kao i njihovu revidiranu, odnosno unaprijeđenu verziju u novembru 2019. godine, i to nakon razmjene stručnog znanja i iskustva sa predstavnicima zemalja regiona u oblasti obezbeđenja kvaliteta visokog obrazovanja. Ministarstvo prosvjete je potom u septembru 2020. godine usvojilo Pravilnik o postupku akreditacije studijskih programa, sadržaju i obliku sertifikata o akreditaciji. Međutim, pojedini prijedlozi Agencije nijesu prihvaćeni od strane Sekretarijata za zakonodavstvo i nijesu ušli u konačni sadržaj teksta Pravilnika zbog nepostojanja osnove za njihovo usvajanje u Zakonu o visokom obrazovanju (vidjeti Tabelu 1), a što je u krajnjem onemogućilo potpuno usklađivanje ovog podzakonskog akta sa ESG-om. Do momenta usvajanja Pravilnika, Agencija je u postupcima spoljne evaluacije primjenjivala stara podzakonska akta o akreditaciji donešena od strane Savjeta za visoko obrazovanje u mjeri u kojoj se nijesu kosila sa tada važećim zakonskim propisima.

2.2 Poslovnik o radu ekspertske komisije za akreditaciju studijskih programa

Nakon što je *Pravilnik o postupku akreditacije studijskih programa, sadržaju i obliku sertifikata o akreditaciji* zvanično stupio na snagu 1. oktobra 2020. godine, Agencija je donijela *Poslovnik o radu Komisije za akreditaciju studijskog programa*, kojim se bliže uređuje način rada i odlučivanja komisije za akreditaciju, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje zadataka komisije. U okviru Poslovnika, takođe su regulisana određena pitanja u vezi sa sprovođenjem postupka akreditacije, kao što su posjeta komisije ustanovi i način donošenja odluke o akreditaciji, a čije odredbe nijesu mogle postati sastavni dio gore usvojenog pravilnika. Ovim internim aktom, Agencija je definisala i mogućnost izbora članova komisije izvan liste eksperata – studenata i privrednika, kako bi se uskladila sa evropskim standardima i smjernicama i obezbijedila njihovu kvalitetnu primjenu u postupcima spoljne evaluacije.

⁷ U pitanju su sljedeća akta: Standardi i smjernice za akreditaciju studijskih programa, Standardi i smjernice za reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja, Pravila o postupku reakreditacije ustanova visokog obrazovanja i Pravila o postupku akreditacije programa cijelogivotnog učenja.

2.3 Obrasci zahtjeva za akreditaciju studijskih programa

Agencija je u septembru 2020. godine utvrdila obrasce zahtjeva za akreditaciju studijskih programa i to:

- Obrazac zahtjeva za akreditaciju osnovnih i master studija;
- Obrazac zahtjeva za akreditaciju doktorskih studija;
- Obrazac zahtjeva za akreditaciju studija na engleskom jeziku i
- Obrazac zahtjeva za akreditaciju studija na daljinu.

Navedeni obrasci zahtjeva predstavljaju zvaničnu formu po kojoj ustanove visokog obrazovanja podnose Agenciji zahtjev za akreditaciju studijskog programa. Sastavni dio obrazaca zahtjeva za akreditaciju svakog studijskog programa su usvojeni standardi sa kriterijumima za akreditaciju, koji su u velikoj mjeri usklađeni sa standardima za unutrašnje obezbjedenje kvaliteta iz Dijela 1. ESG-a (vidjeti Prilog 1, Tabela 7). Ključna svrha standarda je da prikažu uslove koje jedan studijski program treba da ispuni u cilju njegove uspješne organizacije i implementacije na ustanovi.

2.4 Obrasci izvještaja za akreditaciju studijskih programa

Agencija je u septembru 2020. godine utvrdila obrasce izvještaja za akreditaciju studijskih programa:

- Obrazac izvještaja za akreditaciju osnovnih i master studija;
- Obrazac izvještaja za akreditaciju doktorskih studija;
- Obrazac izvještaja za akreditaciju studija na engleskom jeziku i
- Obrazac izvještaja za akreditaciju studija na daljinu.

Navedeni obrasci izvještaja predstavljaju zvaničnu formu po kojoj članovi komisije za akreditaciju studijskog programa pripremaju i dostavljaju Agenciji Izvještaj o ocjeni kvaliteta studijskog programa i njegove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima. U ocjeni ispunjenosti standarda i njihovih kriterijuma u postupku spoljne evaluacije, komisija za akreditaciju koristi sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- **Eliminacioni kriterijum** za ocjenjivanje u slučaju kada neispunjavanje standarda i kriterijuma uslovjava donošenje negativnog akreditacionog stava - odbijanje zahtjeva za akreditaciju;
- **Potreban kriterijum** za ocjenjivanje u slučaju kada standard ili njegovi kriterijumi nijesu ispunjeni, ali se proces akreditacije i realizacija studijskih programa mogu nastaviti pod uslovom da kriterijum može biti ispunjen u periodu koji je određen preporukom datom od strane komisije.

Ocjenu ispunjenosti svakog pojedinačnog kriterijuma u okviru standarda, **Komisija za akreditaciju vrši na sljedeći način: ispunjeno, djelimično ispunjeno i nije ispunjeno**, a svaka ocjena, bez obzira koja je, sadrži preporuku u cilju unaprjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja.

3. EKSTERNA EVALUACIJA

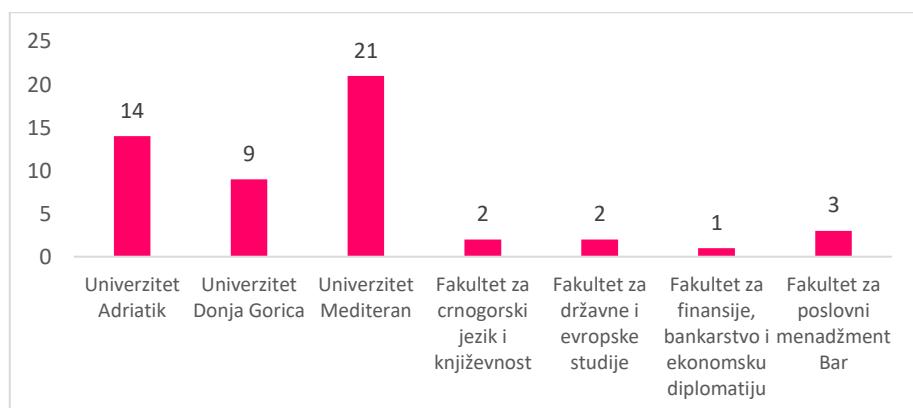
3.1 Akreditacija studijskih programa (SP)

Postupkom akreditacije studijskog programa vrši se ocjena kvaliteta studijskog programa i njegove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima, uporedivosti sa istim ili sličnim programima u inostranstvu, kao i zastupljenost i kreditno vrednovanje praktične nastave. AKOKVO kontinuirano sprovodi postupke akreditacije studijskih programa. Od osnivanja do kraja 2020. godine, Agencija je primila 60 zahtjeva za akreditaciju studijskih programa, od čega je akreditovano je 53 studijskih programa, odbijena su dva zahtjeva, , u toku je akreditacija jednog, dok su institucije odustale od akreditacije 4 studijska programa.

Zbog specifičnosti 2020. godine, koju je obilježila pandemija virusa Covid-19, a samim tim i promjene i prilagođavanje rada uslovima pandemije (kako procedura akreditacije i reakreditacije u Agenciji, tako i samih univerziteta u dijelu organizacije nastave i sl.), Agencija je primila 1 zahtjev za akreditaciju studijskog programa, a sprovedla i završila akreditaciju 4 studijska programa za koje je zahtjev podnešen tokom 2019. godine (Tabela 4).

Tokom 2020. godine, prilagođavajući se novim uslovima rada, Agencija je donijela *Odluku o privremenoj izmjeni načina sproveđenja postupaka spoljne evaluacije ustanova visokog obrazovanja za vrijeme pandemije koronavirusa*, imajući u vidu da se u postupcima eksterne evaluacije angažuju eksperti van Crne Gore, kojima je otežan i/ili onemogućen dolazak u Crnu Goru u cilju posjete instituciji čiji se program ocjenjuje.

Grafikon 1. Ukupan broj akreditovanih studijskih programa za period 2018-2020 (Izvor: AKOKVO)

Grafikon 2. Akreditovani studijski programi prema nivou studija (osnovne, master, doktorske studije) za period 2018-2020 (Izvor: AKOKVO)

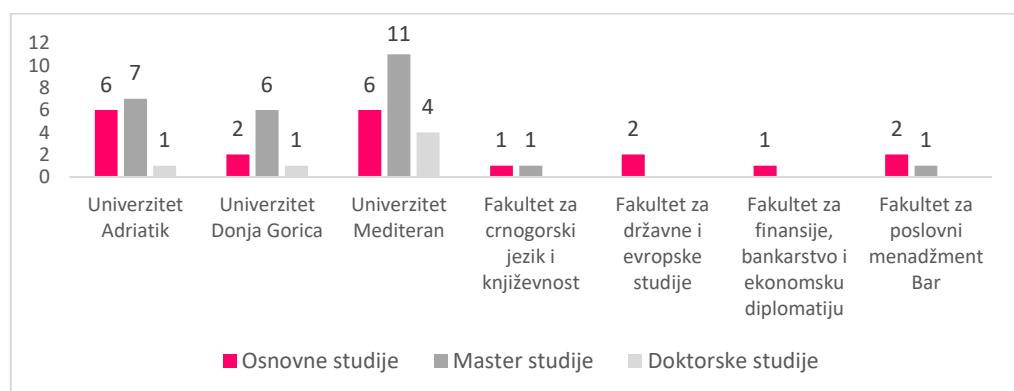

Tabela 4. Primljeni zahtjevi i završeni postupci akreditacija studijskih programa u 2020. godini

Ustanova	Studijski program	Status akreditacije	Članovi ekspertske komisije	Datum odluke
Primljeni zahtjevi za akreditaciju studijskih programa u 2020. Godini				
Univerzitet Donja Gorica Fakultet primijenjene nauke	Master studije – Psihologija	U toku		
Završeni postupci akreditacije studijskih programa u 2020. Godini				
Univerzitet Donja Gorica Fakultet za dizajn i multimediju	Osnovne studije - Film i mediji	Akreditovan	Doc. dr Gavrankapetanović Redžić Jasmina, Akademija likovnih umjetnosti, Univerzitet u Sarajevu - predsjednica Doc. dr Maja Bogojević, Fakultet vizuelnih umjetnosti, Univerzitet Mediteran - članica Prof. dr Nenad Dizdarević, Sarajevska filmska akademija, Univerzitet Sarajevska škola za nauku i tehnologiju - član	29.06.2020. godine
Univerzitet Donja Gorica Fakultet za prehrambenu tehnologiju, bezbjednost hrane i ekologiju	Master studije – Urbana poljoprivreda	Akreditovan	Prof. dr Aleksandra Despotović, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Prof. dr Mladen Brnčić, Fakultet za tehnologiju hrane i biotehnologiju, Univerzitet u Zagrebu - član Prof. dr Jasmina Ćetković, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore – članica	24.07.2020. godine
Fakultet za državne i evropske studije	Master studije - Državno-pravne studije	Akreditovan	Prof. dr Radislav Jovović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Rodoljub Etinski, Pravni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu - član Prof. dr Stevo Nikić, Pomorski fakultet, Univerzitet Adriatik – član	14.09.2020. godine
Fakultet za državne i evropske studije	Master studije – Evropske studije	Akreditovan	Prof. dr Radislav Jovović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Rodoljub Etinski, Pravni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu - član Prof. dr Stevo Nikić, Pomorski fakultet, Univerzitet Adriatik – član	14.09.2020. godine

Svi akreditovani studijski programi akreditovani su na puni period definisan Zakonom o visokom obrazovanju. U cilju unapređenja kvaliteta studijskih programa, prilikom evaluacije, Komisija za akreditaciju za svaki standard daje preporuke u skladu sa ESG-jevima ali i primjerima prakse iz Evropskog prostora visokog obrazovanja.

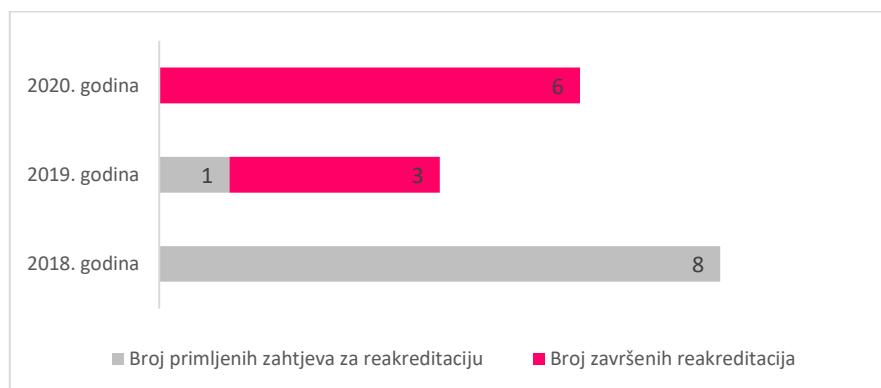
Preporuke ENQA-e i EQAR-a u dijelu unapređenja kvaliteta rada Agencije odnosi se na obavezno uvođenje postupka obuke eksperata od strane koordinatora postupaka. Uključivanjem obuke/treninga ekspertske komisije postigla bi se konzistentnost u postupcima ocjenjivanja a što je i jedna od obaveza u skladu sa Evropskim standardima i smjernicama. Obukom ekspertske komisije od strane koordinatora, koja bi obuhvatala predstavljanje regulative crnogorskog zakonodavstva u oblasti visokog obrazovanja, pravila i smjernica za evaluaciju postupaka i načina ocjenjivanja, kao i obaveze davanja preporuka za unapređenje kvaliteta, povećao bi se kvalitet izvještavanja ali i donošenja odluka kroz konzistentnost izvještavanja. Iako je Agencija predlagala organizaciju obuke/treninga u predlogu Pravilnika o postupku akreditacije studijskih programa sa pratećim prilozima, isti nije usvojen (Tabela 3).

3.2 Reakreditacija ustanova visokog obrazovanja

Reakreditacija ustanove visokog obrazovanja, kao postupak obezbeđenja kvaliteta institucije, predstavlja garanciju o kvalitetu institucije i njenih programa, kako studentima kao ključnim korisnicima sistema visokog obrazovanja, tako i svim učesnicima koji su sastavni dio sistema visokog obrazovanja.

U 2020. godini, Agencija je reakreditovala 6 ustanova visokog obrazovanja, za koje su zahtjevi primljeni krajem decembra 2018. godine⁸ (Tabela 5). Tokom 2020. godine, nije bilo novih zahtjeva za reakreditaciju ustanova. Treba naglasiti da se reakreditacija ustanove sprovodi svakih pet godina, u skladu sa propisanim standardima za evaluaciju, kao i odredbama Zakona o visokom obrazovanju. Do kraja 2020. godine, reakreditovane su sve ustanove visokog obrazovanja kojima je istekla reakreditacija. Reakreditacija UCG-a ističe u maju 2022. godine.

Ono što karakteriše postupke reakreditacije u 2020. godini (u odnosu na one koji su realizovani u 2019. godini), a što je jedan od uzroka dužeg trajanja postupka, jeste uključivanje predstavnika studenata i predstavnika tržišta rada u rad komisija za reakreditaciju (u skladu sa Evropskim standardima i smjernicama - ESG).

Grafikon 3. Primljeni i realizovani zahtjevi za reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja (2018-2020.) (Izvor: AKOKVO)

Sve ustanove koje su reakreditovane u prethodnoj godini reakreditovane su na period pune reakreditacije u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju. Prilikom formiranja Komisija za reakreditaciju Agencija je agažovala, pored eksperata iz grupe akademskog osoblja i predstavnike studenata kao i predstavnike crnogorskog tržišta rada, što je i obaveza u skladu sa ESG. U cilju unaprjeđenja kvaliteta, eksperetske Komisije su u obavezi da za svaki standard daju preporuke što je i učinjeno u realizovanim postupcima.

Tabela 5. Reakreditovane ustanove visokog obrazovanja u 2020. godini

Ustanova	Status reakreditacije	Članovi ekspertske komisije	Datum odluke
Univerzitet Donja Gorica	Reakreditovan	Prof. dr Jelena Kočović, Ekonomski fakultet Beograd, Univerzitet u Beogradu - predsjedica Prof. dr Ljiljana Kaščelan, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - članica Prof. dr Zoran Kalinić, Nezavisni univerzitet Banja Luka - član Dr Rajka Đoković, Pravni fakultet, Univerzitet Crne Gore - članica Komisije Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultetu u Nikšiću, Univerzitet Crne Gore - član	19.10.2020. godine

⁸ Dostavljanje zahtjeva krajem 2018. je predstavljalo obavezu iz Zakona o visokom obrazovanju, a situacija u kojoj je Agencija tek započela rad bez podzakonskih akata o procedurama i kriterijumima za postupke reakreditacije ustanova učinila je da dođe do dužeg trajanja postupka.

		Prof. dr Darko Lacmanović, Fakultet za turizam, Univerzitet Mediteran - član Prof. dr Aleksandra Despotović, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore - članica Prof. dr Ivo Čolak, Gradjevinski fakultet, Sveučilište u Mostaru - član Prof. dr Miodrag Krkobatić, Visoka škola likovnih i primijenjenih umjetnosti i strukovnih studija - član Spec. Sci Ivan Martinović, Elektrotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore – član (predstavnik studenata) Prof. dr Mladen Perazić, Privredna Komora – član (predstavnik tržišta rada)	
Univerzitet Adriatik Fakultet za biznis i turizam Budva	Reakreditovan	Prof. dr Zoran Đikanović, Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica - predsjednik Prof. dr Andriela Vitić Ćetković, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Univerzitet Crne Gore - članica Doc. dr Armin Kovači, Univerzitet modernih znanosti, CKM Mostar - član Marina Banović, zamjenica generalnog direktora Podgoričke banke - članica (predstavnica tržišta rada) Igor Striković, student doktorskih studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu - član (predstavnik studenata)	07.09.2020. godine
Univerzitet Adriatik Fakultet za menadžment Herceg Novi	Reakreditovan	Prof. dr Milijana Novović Burić, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore - predsjednica Doc. dr Anđela Jakšić Stojanović, Fakultet za kulturu i turizam, Univerzitet Donja Gorica - članica Dr Milimir Lojović, Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje, u penziji - član Milena Raičković, zamjenica izvršnog direktora Hotelske grupe Budvanska rivijera d.o.o. - članica (predstavnica tržišta rada) Natalija Drekalović, student master studija Fakulteta za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis, Univerzitet Donja Gorica - članica (predstavnica studenata)	07.09.2020. godine
Univerzitet Adriatik Fakultet za saobraćaj, komunikacije i logistiku – Budva	Reakreditovan	Prof. dr Janko Radulović, Fakultet za ekonomiju i biznis, Univerzitet Mediteran - predsjednik Prof. dr Zoran Radmilović, Saobraćajni fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Milorad Kilibarda, Saobraćajni fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Ivana Malović, vlasnica i direktorica konsultantske firme ID Faktor d.o.o. - članica (predstavnica tržišta rada) Lazar Šćekić, student specijalističkih studija Elektrotehničkog fakulteta, Univerzitet Crne Gore - član (predstavnik studenata)	31.07.2020. godine
Univerzitet Adriatik Pomorski fakultet Bar	Reakreditovan	Prof. dr Veselin Drašković, Fakultet za pomorstvo, Univerzitet Crne Gore - predsjednik Prof. dr Zoran Radmilović, Saobraćajni fakultet, Univerzitet u Beogradu - član Prof. dr Nebojša Ralević, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu - član Mr Aleksandar Vujišić, menadžer prodaje d.o.o. Stones Podgorica - član (predstavnik tržišta rada) Ivan Piper, student master studija Univerzitet Donja Gorica - član (predstavnik studenata)	24.07.2020. godine
Univerzitet Adriatik Fakultet za mediteranske poslovne studije Tivat	Reakreditovan	Prof. dr Radislav Jovović, Univerzitet Mediteran, redovni profesor - predsjednik Vanredni profesor, Andrej Raspor, Fakultet za društvene studije Nova Gorica, Slovenija - član Prof. dr Rajko Gnjato, Univerzitet u Banjoj Luci, Prirodno matematički fakultet - član Mr. Ivana Malović, vlasnica i direktorica konsultantske firme ID Faktor d.o.o. - član (predstavnica tržišta rada) Igor Striković, student doktorskih studija na Pravnom Fakultetu Univerziteta u Kragujevcu - član (predstavnik studenata)	24.07.2020. godine

3.3 Akreditacija programa cjeloživotnog učenja (ČŽU)

Posebni program usavršavanja podrazumijeva poseban program obrazovanja odraslih, koji su prethodno završili odgovarajući studijski program kojim stiču određeni broj ECTS-a. Agencija je u septembru 2019. godine donijela Pravila o postupku akreditacije programa cjeloživotnog učenja kojima su stvorenii neophodni uslovi za akreditaciju posebnih programa usavršavanja. Njih realizuju ustanove visokog obrazovanja radi sticanja stručne kvalifikacije ili dijela stručne kvalifikacije, a za čije sprovođenje je nadležna Agencija. Do kraja 2020. godine, Agencija nije primila ni jedan zahtjev za akreditaciju programa cjeloživotnog učenja.

3.4 Lista eksperata

Agencija u cilju sprovođenja procesa akreditacije studijskih programa kao i reakreditacije ustanova visokog obrazovanja obrazuje listu eksperata, koju čine eksperti iz zemlje i inostranstva. Listu eksperata Agencije čine profesori sa akademskim zvanjem, privrednici i studenti. Obrazac za prijavu na listu eksperata, odnosno javni poziv koji sprovodi Agencija, otvoren je tokom cijele godine i nalazi se na web stranici Agencije (www.akokvo.me)

Tokom 2020. godine iz redova profesora sa akademskim zvanjem prijavilo se 13 eksperata i to iz sljedećih naučnih oblasti: društvene nauke (6), prirodne nauke (2) i tehničko – tehnološke nauke (5). Prijavljeni eksperti su većinom iz zemalja okruženja (Bosna i Hercegovina 7, Hrvatska 2, Srbija 2), 1 prijavljeni ekspert je iz Estonije a 1 je iz Crne Gore (Tabela 6).

U skladu sa *Pravilima o postupku reakreditacije ustanove visokog obrazovanja*, kao član komisije, pored profesora sa akademskim zvanjem, mora učestovati i student, a jedan član komisije može biti stručno lice za oblast tržišta rada koje se bira iz reda eksperata.

Tokom 2020. godine, nije bilo prijavljenih studenata (u 2019. godini, prijavilo se 12 studenata crnogorskih univerziteta). Kada je riječ o predstavnicima tržišta rada, tokom 2020. godine prijavljeno je 11 eksperata predstavnika crnogorske privrede.

Za potrebe sprovođenja postupaka akreditacije studijskih programa i reakreditacije institucija visokog obrazovanja, Agencija je tokom 2020. godine angažovala 42 eksperta (9 eksperata u postupcima akreditacije i 33 eksperta u postupcima reakreditacije).

Do kraja 2020. godine, listu čini ukupno 199 eksperata profesora sa akademskim zvanjem, privrednika i studenata (Grafikon 3.4.). Od ukupno 176 eksperata profesora sa akademskim zvanjem, 60 je iz Crne Gore a 116 iz inostranstva (najveći broj eksperata, 92, je iz zemalja regionala – Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Makedonija, dok je 24 eksperta iz ostalih zemalja – 4 iz Slovenije, po 2 iz Estonije i Rumunije, i po jedan ekspert iz Bugarske, Francuske, Holandije, Albanije, Jermenije, Kanade, Kosova, Litvanije, Njemačke, Norveške, Poljske, Španije, Švajcarske, Ukrajine, USA, Velike Britanije Grafikon 3.5.). Posmatrano prema članstvu u EU, 31 ekspert je iz zemalja članica Evropske Unije (Grafikon 3.6.)

Iako listu eksperata za akreditaciju i reakreditaciju čine, pored eksperata iz Crne Gore susjednih zemalja regionala, i eksperti iz inostranstva (izvan našeg govornog područja) Agencija do kraja 2020. godine nije bila u prilici da ih angažuje, jer se Zahtjevi za akreditaciju predaju na službenom jeziku u Crnoj Gori. U tom smislu, angažovanje eksperata iz zemalja koje nisu našeg govornog područja zahtjevalo bi prevod kompletног elaborata sa dopunskim materijalima od strane Agencije (prevodioca), angažovanje prevodioca u svim fazama postupka i sl. što bi, pored povećanja troškova, značajno produžilo period realizacije postupaka. Agencija je omogućila prijavu eksperata na listu tokom cijele godine, uz obavezan periodičan izbor eksperata na osnovu definisanih kriterijuma i ažuriranje liste.

4. OBEZBJEĐENJE KVALITETA

Obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Agencija vrši kroz dvije ključne aktivnosti: međunarodnu saradnju, učešće u projektima i istraživanje. Te tri aktivnosti su međusobno povezane i u direktnoj vezi sa kontrolom kvaliteta jer Agencija direktno utiče na unaprjeđenje kvaliteta kroz jačanje kapaciteta za stvaranje zakonske i institucionalne osnove uskladjene sa Evropskim standardima i smjernicama. Do kraja 2020. godine AKOKVO je započela intezivnu saradnju sa krovnim institucijama obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja u EHEA-i, a posebno sa ENQA-om i EQAR-om. AKOKVO je postala partner u nekoliko projekata koji se finansiraju iz EU fondova. Međutim, okolnosti u 2020. godini nastale kao posljedica pandemije, izmijenile su formu i smanjile realizaciju planiranih međunarodnih aktivnosti Agencije. Većina njih je realizovana u online formatu.

4.1 Saradnja sa evropskim institucijama i asocijacijama

AKOKVO je uspostavila saradnju sa ENQA-om i EQAR-om koje predstavljaju krovne institucije EHEA-e. Tokom 2019. godine AKOKVO je postala pridruženi član ENQA-e, i time pokazala svoju posvećenost na putu ka punopravnom članstvu⁹.

ENQA - U 2020. godini AKOKVO je preuzeila aktivnosti koje proizilaze iz pridruženog članstva u ENQA-i, što je podrazumijevalo prisustvo online treninzima i radionicama o eksternom obezbjeđenju kvaliteta, kao i prisustvo online skupštini članova ENQA-e u oktobru 2020. godine.

CEENQA - U maju 2020. godine AKOKVO je postala članica Centralno istočno-evropske asocijacije za obezbjeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju, gdje se, kroz saradnju sa ostalim članicama, razmjenjuju znanja i iskustva o postupcima evaluacije i učestvuje u projektima i istraživanjima kojima se doprinosi unaprjeđenju institucionalnog i zakonskog uređenja sistema obezbjeđenja kvaliteta. Predstavnici AKOKVO su prisustvovali godišnjoj skupštini CEENQA-e koja je održana u julu 2020. godine u online formatu, na kojoj je izabran novi predsjednik asocijacije, a razmijenjena su i iskustva o izazovima sa kojima se agencije susreću u uslovima pandemije. Tokom 2020. godine su održana i dva redovna sastanka članica CEENQA-e.

ERI SEE - U toku 2020. nastavljena je saradnja sa Education Reform Initiative of South Eastern Europe (ERI SEE), koji zajedno s Regional Cooperation Council-om (RCC) i ministarstvima obrazovanja radi na olakšavanju procesa priznavanja akademskih kvalifikacija unutar regiona i obezbjeđenju kvaliteta visokog obrazovanja. Iz te saradnje proistekao je projekat esketrne evaluacije sistema obezbjeđenja Crne Gore. Ekspertska izveštaj se očekuje početkom 2021. godine.

Savjet Evrope - Konstruktivnu saradnju sa Savjetom Evrope, započetu još od osnivanja, Agencija je nastavila aktivno učestvujući u projektu „Kvalitetno obrazovanje za sve“ kako bi unaprijedila kriterijume za evaluaciju ustanova kroz povezanost sa akademskim integritetom.

ETF(European Training Association)- inicirana buduća saradnja u kojoj je istaknuta veza kvaliteta visokog obrazovanja i tržišta rada.

4.2 Saradnja sa drugim nacionalnim agencijama

Od osnivanja, AKOKVO je realizovala šest studijskih posjeta, uključujući prvenstveno agencije u regionu, a kasnije i ostale agencije, članice EHEA. Pomenute posjete su bile prilika da se zaposleni Agencije upoznaju na koji način se zemlje, sa sistemima visokog obrazovanja sa istim nasljeđem, kao i one iz EU, suočavaju sa izazovima obezbjeđenja kvaliteta i primjene ESG. Pored već potpisanih sporazuma sa hrvatskom i srpskom agencijom, tokom 2020. godine potpisana su još dva sporazuma o saradnji.

⁹ Pored ENQA-e i EQAR-a, AKOKVO je uspostavila saradnju i sa ostalim vodećim EU institucijama u oblasti visokog obrazovanja kroz bilateralne susrete sa direktorima Evropske asocijacije univerziteta (EUA), Programa evaluacije ustanova visokog obrazovanja (IEP), kao i Evropske asocijacije institucija u visokom obrazovanju (EUARSHE).

A3ES - U januaru 2020. godine, realizovana je studijska posjeta agenciji za obezbjeđenje kvaliteta u Portugaliji, kao dio projekta razmjene zaposlenih u organizaciji Sekretarijata za praćenje Bolonjskog procesa (BFUG). Tokom ove posjete, akcenat je stavljen na jačanje istraživačke komponente AKOKVO, informacionog sistema kao podrške obezbjeđenju kvaliteta i prenos znanja u ovoj oblasti.

NAKVIS - U februaru 2020. godine slovenačka agencija za obezbjeđenje kvaliteta (NAKVIS) boravila je u studijskoj posjeti Crnoj Gori, s ciljem upoznavanja sa procedurama funkcionisanja unutar AKOKVO, kao i sa izazovima sa kojima se suočava crnogorski sistem obezbjeđenja kvaliteta. Tom prilikom potpisani je sporazum o saradnji između dvije agencije u cilju efikasnog transfera znanja i unaprjeđenja internacionalizacije visokog obrazovanja, kao i poboljšanja mobilnosti osoblja i eksperata.

AVORS - U oktobru 2020. godine prilikom posjete crnogorske delegacije kolegama u republici Srbiji, potpisani je sporazum o saradnji između AKOKVO i Agencije za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srbije (AVORS). Pomenutim sporazumom se formalizuje saradnja dvije agencije u oblasti unaprjeđenja zakonskog okvira, razmjene znanja i iskustva zaposlenih, kao i razmjene eksperata u postupcima eksternih evaluacija.

4.3 Učešće Agencije u projektima i radnim tijelima

AKOKVO je tokom 2020. godine bila partner u osam projekata. Učešće u projektima za Agenciju predstavlja priliku za jačanje kapaciteta i stvaranje osnove za unaprjeđenje kvaliteta kroz postupke eksterne evaluacije, u situaciji ograničenih budžetskih sredstava. Projekti su usmjereni na ispunjavanje nadležnosti Agencije koje se tiču obaveza proisteklih iz članstva u EHEA-i i zakonskih obaveza: usklađenosti obezbjeđenja kvaliteta sa ESG-om i predlaganja mjera za unaprjeđenje sistema visokog obrazovanja.

U 2020. godini projektne aktivnosti nastavile su planirani tok, uz izmjenu formata koji je uglavnom realizovan online tj. putem video konferencije. Tri projekta su započela sa realizacijom u junu 2020. godine, dok se ostatak projektnih aktivnosti odnosio na realizaciju obaveza preuzetih po projektima iz prethodne godine. U nastavku slijedi pregled trenutno aktivnih projekata.

- 1. Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz efikasno strateško planiranje (Fostering internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning – IESP)*

Kroz učešće u IESP projektu AKOKVO ostvaruje cilj koji se odnosi na doprinos procesu internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima. Projekat traje dvije godine, a počeo je sa realizacijom u novembru 2019. godine. Benefiti ovog projekta za sistem visokog obrazovanja u Crnoj Gori odnose se na izradu nacionalne strategije internacionalizacije visokog obrazovanja, i to kroz obuke od strane međunarodnih eksperata iz oblasti internacionalizacije sa visokoškolskih ustanova iz Slovenije, Francuske i Španije. Benefiti za sistem obezbjeđenja kvaliteta se odnose na podizanje nivoa mobilnosti, kako studenata, tako i akademskog osoblja. U toku 2020. godine, Agencija je učestvovala u nekoliko obuka kojima jača kapacitete za eksternu evaluaciju i uredno podnosi izvještaje o realizaciji projekta.

- 2. Projekat razmjene zaposlenih u organizaciji Sekretarijata za praćenje Bolonjskog procesa (Staff mobility project, Bologna follow-up group - BFUG)*

Cilj projekta je razmjena iskustva o postupcima eksterne evaluacije i obezbjeđenja kvaliteta sa agencijama članicama Evropskog prostora visokog obrazovanja. Vremenski okvir u kome se realizuje projekat je oktobar 2019. – jun 2021. godine. Benefiti za sistem visokog obrazovanja odnose se na predlaganje mjera za unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori, a na osnovu iskustva zemalja lidera u ovoj oblasti. Od posebnog značaja je razvijanje istraživačke komponente u ovoj oblasti. Na početku 2020. godine realizovana je studijska posjeta portugalskoj agenciji A3ES u cilju transfera know how-a u oblasti istraživanja i analize politika za obezbjeđenje kvaliteta i visoko obrazovanje uopšte. Planirane dvije studijske posjete su odložene zbog pandemije.

- 3. Kvalitetno obrazovanje za sve (Quality education for all)*

Cilj projekta je podsticanje kvalitetnog obrazovanja kroz usvajanje standarda i praksi Savjeta Evrope, posebno korišćenjem Referentnog okvira kompetencija za demokratsku kulturu i usvajanjem dobrih praksi Platforme za etiku, transparentnost i integritet u obrazovanju (ETINED). Vremenski okvir u kome se realizuje projekat je jun 2019- maj 2022. godine. Promovisanjem demokratske kulture i akademskog integriteta kao ključnih elementa kvalitetnog obrazovanja, institucije će razviti mehanizme kako bi se osnažio akademski integritet u visokom obrazovanju. Akademski integritet je neodvojiv od kvaliteta visokog obrazovanja, pa se kroz mehanizme evaluacije kreira veza kojom će se međusobno upotpunjavati.. Tokom 2020. godine realizovane su dvije aktivnosti: predstavnik agencije je bio jedan od predavača na okruglom stolu „Prevarno ponašanje u visokom obrazovanju“, dok se druga odnosi na razvijanje posebnog standarda za eksternu evaluaciju ustanova visokog obrazovanja koji se odnosi na ocjenjivanje nivoa akademskog integriteta. Standard je razvijen uz ekspertsку podršku.

4. *Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore (Integration of key competences into the education system of Montenegro)*

Cilj projekta je poboljšanje kvaliteta osnovnog i srednjeg obrazovanja, podrška inicijalnom obrazovanju i kontinuiranom profesionalnom razvoju nastavnika kao i obezbjeđenje kvaliteta na nivou osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja. Vremenski okvir u kome se realizuje projekat je jul 2019- jul 2021. godine. Izrada Crnogorskog okvirnog programa ključnih kompetencija uključuje osam ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje relevantnih za obrazovni sistem Crne Gore, kao i razvijanje indikatora za praćenje integrisanosti ključnih kompetencija u školsko učenje. Razvijanjem dodatnog standarda za eksternu evaluaciju nastavničkih studijskih programa obezbijediće se osnova za edukaciju nastavnika u cilju uključivanja ključnih kompetencija u njihov budući poziv. Kroz postupke evaluacije će se kontinuirano pratiti dosljednost u primjeni nastavničkog standarda za relevantne studijske programe. Tokom 2020. godine održana su četiri sastanka projektnog tima na kojima je inicirana i diskutovana ideja za razvijenje dodatnog standarda.

5. *Podrška evropskim agencijama u ispunjavanju Evropskih standarda i smjernica (Support to European QA agencies in meeting the ESG - SEQA ESG)*

Cilj projekta je podrška agencijama za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja i organima upravljanja u šest zemalja (Crna Gora, Albanija, Češka Republika, Malta, Moldavija, Slovačka) u kreiranju sistema obezbjeđenja kvaliteta usklađenog sa ESG-em. Projektom se nastoji postići sledeće: 1. usklađenost pravnog okvira sa ESG-om; 2. usklađenost procesa obezbjeđenja kvaliteta sa ESG metodom spoljne evaluacije; 3. veza između domaće regulative i ESG-a; 4. izbor adekvatnih kriterijuma i metoda za izbor eksperata i uključenost stejkholdera u postupcima evaluacije. Vremenski okvir u kome se realizuje projekat je jun 2020- jun 2022. godine. Benefiti za sistem visokog obrazovanja se odnose na unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja kroz jačanje kapaciteta u primjeni ESG kroz postupke i kriterijume eksterne evaluacije. Plan je da se pomenuti benefiti ostvare kroz ekspertsku podršku i edukaciju. Tokom 2020. godine definisana je lista tema i podtema koje će se diskutovati tokom ekspertske posjete u 2021. i identifikovani su eksperti iz EU koji će biti dodijeljeni Crnoj Gori tokom posjete.

6. *Bolje akademske kvalifikacije kroz obezbjeđenje kvaliteta (Better academic qualifications through quality assurance - BAQUAL)*

Cilj projekta je kreiranje preduslova za unaprjeđenje pedagoških kompetencija profesora u visokom obrazovanju. Vremenski okvir u kome se realizuje projekat je jun 2020- jun 2022. godine. Unaprjeđenjem pedagoških kompetencija akademskog osoblja na ustanovama visokog obrazovanja povećava se kvalitet prenošenja znanja studentima. Uz unaprjeđenje pedagoških kompetencija, profesori će na kvalitetniji način prenijeti akumulirano znanje i naučnu ekspertizu studentima, čime se unaprjeđuje interno obezbjeđenje kvaliteta od strane ustanova visokog obrazovanja, koje Agencija ocjenjuje kroz eksternu evaluaciju. U 2020. godini radna grupa u okviru projekta je izvršila analizu nacionalne regulative i započela izradu inicijative za nove kvalifikacije za profesionalno usavršavanje akademskog osoblja.

7. *Mikro-kvalifikacije povezane sa ključnim bolonjskim obavezama (Micro credentials related to the key obligations of Bologna – MICROBOL)*

Cilj projekta je uspostavljanje zajedničkog evropskog okvira za mikro-kvalifikacije. Vremenski okvir u kome se realizuje projekat je jun 2020 - jun 2022. godine. Analizom trenutnog statusa mikro kvalifikacija u različitim nacionalnim sistemima za obezbjeđenje kvaliteta, uspostavlja se zajednička praksa primjene, odnosno prilagođavanja Bolonjskih principa na obezbjeđenje kvaliteta mikro-kvalifikacija. Benefiti za sistem obezbjeđenja kvaliteta odnose se na mogućnost zakonskog priznavanja mikro-kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja za potrebe tržišta rada. U 2020. godini je pripremljen Nacrt izvještaja „Mikro-kvalifikacije i Bolonjski ključni ciljevi. Trenutno stanje u EHEA.“

8. Jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog obrazovanja u visokom obrazovanju u Crnoj Gori (Building capacities for the implementation of dual education in higher education in Montenegro – DUALMONT)

Cilj projekta je unaprjeđenje kompetencija diplomaca u Crnoj Gori, kroz razvoj generičkog modela dualnog obrazovanja i zakonskog okvira za uvođenje dualnog obrazovanja kako bi se podržale različite potrebe i interesi studenata, kompanija, visokoškolskih ustanova u zemlji, a istovremeno dale i preporuke ustanovama visokog obrazovanja za primjenu dualnog obrazovanja u Crnoj Gori. Vremenski okvir u kome se realizuje projekat je januar 2021– decembar 2023. godine. Benefiti za sistem obezbjeđenja kvaliteta se odnose na instrumente za povećanje kredibiliteta ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori kroz značajno poboljšanje kompetencija diplomiranih studenata, u skladu s potrebama poslodavaca.

Predstavnici AKOKVO su bili su članovi sljedećih radnih grupa:

- Radna grupa za prepoznavanje akademskih kvalifikacija** (Working Group on Recognition of Academic Qualifications – RCC) čiji je cilj podrška usklađivanju sistema obezbjeđenja kvaliteta u zemljama Zapadnog Balkana sa ESG-em, kao osnovi za izgradnju povjerenja i kvaliteta visokog obrazovanja. Radna grupa je imala sljedeće dvije aktivnosti u 2020. godini:
 - Zajednički informacioni sistem akreditovanih studijskih programa i ustanova;
 - Podrška zemljama Zapadnog Balkana na putu ka članstvu u ENQA i EQAR.

Preuzimanjem obaveza iz radne grupe, predstavnik AKOKVO je na seminaru u januaru prezentirao sistem obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja u Crnoj Gori i izazove sa kojima se sistem suočava. To je bila osnova za početak izrade Samoevaluacionog upitnika o ispunjenosti ESG-a potrebe realizacije Projekta o priznavanju i obezbjeđenju kvaliteta u sistemu visokog obrazovanja u zemljama Zapadnog Balkana (RCC). Popunjeno upitnik je predstavljao osnovu za virtuelnu ekspertsку posjetu kako zaposlenim u AKOKVO, tako i predstavnicima Ministarstva, ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori, studentima, ekspertima u postupcima evaluacije i predstavnicima privrede. Ovaj upitnik se sastojao iz seta pitanja o: internom obezbjeđenju kvaliteta, procedurama implementacije, postupcima evaluacije, načinu izvještavanja, statusu AKOKVO. Izvještaj o evaluaciji crnogorskog sistema obezbjeđenja kvaliteta biće dostavljen od strane ekspertske grupe tokom 2021. godine i biće značajna osnova za nova zakonska rješenja za obezbjeđenje kvaliteta.

Agencija je takođe dostavila RCC-u bazu podataka o studijskim programima, ustanovama i evaluacionim izvještajima u cilju kreiranja zajedničkog informacionog sistema na nivou regiona.

- Radna grupa za izradu prijedloga strategije razvoja visokog obrazovanja u Crnoj Gori za period 2020-2025.** čiji je koordinator Ministarstvo prosvjete, a učesnici su univerziteti, Agencija, Studentski parlament i Privredna komora. Agencija je u Strategiji definisala ciljeve, indikatore i aktivnosti čijom realizacijom će dostići dosljednu i sveobuhvatnu primjenu ESG-a, kako bi započela postupak punopravnog članstva u ENQA-u i registraciju u EQAR.
- Eurydice** - Tim za ažuriranje Eurydice website -a za Crnu Goru je mreža u okviru Erasmus plus programa koja ima za cilj prezentovanje nacionalnih obrazovnih sistema, komparativnih analiza na određenu temu, indikatore i statistiku, kao i novitete koji se tiču obrazovanja u jednoj državi i kako zemlje odgovaraju izazovima na svim nivoima obrazovanja. Učesnici su 43 tima iz 8 zemalja. U 2020. godini je publikovan tekst o sistemu obezbjeđenja kvaliteta. Agenciju predstavlja dio mreže i da ima priliku da prezentuje crnogorski sistem i izazove sa kojima se on suočava.

4. **Prilog izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore i prilog Izvještaju o Bolonjskom procesu su dokumenti kojima Agencija daje svoj doprinos kroz izvještavanje o aktivnostima u oblasti obezbjeđenja kvaliteta.**

4.4 Obuke

Obuka zaposlenih i učesnika u procesu obezbjeđenja kvaliteta, predstavlja jednu od prioritetnih aktivnosti AKOKVO. U 2020. aktivnosti jačanja kapaciteta su se najvećim dijelom realizovale u online formatu, osim tokom januara i februara. U nastavku je pregled aktivnosti po mjesecima.

Januar 2020. godine

Treći sastanak radne grupe za obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja održan je u Gent-u, Belgija. Ključne teme sastanka odnosele su se na: kulturu obezbjeđenja kvaliteta i njeno prisustvo u sistemu visokog obrazovanja pojedinih zemalja, obezbjeđenje kvaliteta unutar agencija, insitucionalna vs. programska akreditacija, kao i treninzi za studente koji učestvuju u postupcima evaluacije u svojstvu eksperata. Zaključci sa ovog sastanka predstavljali su osnovu za kreiranje politika i smjernica u oblasti visokog obrazovanja na Ministarskoj konferenciji koja je održana online u novembru 2020. godine.

Tokom studijske posjete portugalskoj agenciji za obezbjeđenje kvaliteta (A3ES), predstavnik Agencije je imao priliku da se upozna sa metodama i aktivnostima Centra za istraživanja za politike visokog obrazovanja (CIPES). Predstavnik Agencije je imao priliku da razgovara sa prof.dr Albertom Amaralom, jednim od najznačajnijih autora naučnih radova na temu obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju, kao i da praktično koristi elektronsku platformu koju portugalska agencija koristi za evaluacione postupke.

Tri radionice u okviru projekta Integracija ključnih kompetencija u obrazovni sistem Crne Gore, održane su u Budvi, na kojima su realizovane aktivnosti koje se tiču: razvijanja nacionalnog okvira kurikuluma ključnih kompetencija, sa daljim fokusom na MINT¹⁰, mobilizovanu posvećenost i standarde postavljene za MINT; uspostavljanja održivog procesa za analizu inputa, rezultata i efikasnosti obrazovanja za MINT discipline; sistematske primjene plana implementacije MINT-a.

Februar 2020. godine. Dvodnevna studijska posjeta Univerzitetu Ljubljana u okviru projekta IESP tokom koje su predstavljana najbolja iskustva Univerziteta u Ljubljani u domenu internacionalizacije, Strategija internacionalizacije sa strateškim pristupom uspostavljanja međunarodnih partnerstava, učešćem u međunarodnim programima, mrežama i asocijacijama.

Jun 2020. godine. U okviru projekta IESP održane su sljedeće aktivnosti: Virtuelna posjeta Univerzitetu Cote d'Azur, Transfer znanja u vezi sa internacionalizacijom istraživanja i inovacija – online trening, Online obuka mladih istraživača na temu internacionalizacije istraživanja i inovacija, Online obuka na temu strateškog planiranja u visokom obrazovanju.

Jul 2020. godine. U okviru IESP projekta održana je i virtuelna posjeta Univerzitetu Cadiz.

Septembar 2020. godine. U okviru projekta SEQA održan je trening pod nazivom „ Financial webinar for SEQA-ESG“. Na treningu su date smjernice za pripremu finansijskih izvještaja, pravilan obračun dnevnicu, čuvanje dokumentacije projekta i popunjavanje podataka u programu kreiranom za lakše vođenje projekta.

Novembar 2020. godine. Evropski forum obezbjeđenja kvaliteta održan u online formatu na kojem je, od strane Evropske komisije, istaknuta opredijeljenost Crne Gore za reforme u visokom obrazovanju. U okviru projekta IESP održane su aktivnosti: Webinar o ljetnjim školama Univerziteta u Kadizu: iskustvo, organizacija, prednosti i problemi – online trening. Predstavnici agencije su prisustvovali webinaru „Budućnost (ni)je online: osiguravanje kvalitete online studija“, Agencija za znanost i visoko obrazovanje iz Hrvatske.

¹⁰ mathematics, informatics, natural sciences and technology

5. ISTRAŽIVANJE

Nadležnost Agencije u oblasti istraživanja u svrhu donošenja odluka u politikama obezbjeđenja kvaliteta visokog obrazovanja i generalno u visokom obrazovanju, predstavlja jedan od najbitnijih segmenata koji čitavom sistemu može dati novu vrijednost u odlučivanju i analiziranju. Rezultati istraživanja i analiza mogu u značajnoj mjeri da doprinesu kvalitetu postupaka i unaprjeđenju samog sistema obezbjeđenja kvaliteta, pa u krajnjem i kvaliteta visokog obrazovanja. Međutim, segment istraživanja je ostao još uvijek nedovoljno razvijen u Agenciji iz dva osnovna razloga:

1. Nepostojanje informacionog sistema koji bi obezbijedio adekvatnu istraživačku osnovu o visokom obrazovanju i njegovom obezbjeđenju.
2. Nedostatak kadrova u oblasti istraživanja, koji su predviđeni sistematizacijom i kadrovskim planom.

I pored nedostatka kapaciteta za razvijanje ovog segmenta, Agencija je u 2020. godini u skladu sa svojim mogućnostima:

- Ažurirala baze podataka: akreditovanih studijskih programa i reakreditovanih ustanova, kao i svih studijskih programa koji se izvode na ustanovama od kojih će neki od njih biti predmet akreditacije u 2021. godini.
- Analizu efikasnosti sprovođenja postupaka, koja je pokazala da Agencija postupke akreditacije studijskih programa, za koje je primila zahtjeve tokom svog rada, realizuje u kraćem roku od zakonsko propisanog. Formiranje ekspertske komisije se pokazalo kao usko grlo u postupku, prvenstveno zbog nedostatka eksperata u određenim disciplinama na ekspertskoj listi.
- Analiza strukture i trendova u sistemu visokog obrazovanja obezbjeđuje inpute za prezentaciju sistema visokog obrazovanja Crne Gore.

Osim toga, Agencija je učestvovala u istraživanjima:

1. "Nezavisnost agencija za obezbjeđenje kvaliteta u EHEA" (NAKVIS- slovenačka agencija za obezbjeđenje kvaliteta),
2. „Evaluacija EQAR-a“ (EQAR) i
3. „Dimenzija obrazovanja“ (OECD)

Iako Zakon pripisuje nadležnost rangiranja Agenciji, ta aktivnost nije realizovana. Tokom svog rada Agencija je, u namjeri da započne izradu metodologije za rangiranje, a zatim i samo rangiranje, izvršila analizu različitih sistema rangiranja ustanova visokog obrazovanja u zemljama u regionu i Evropi i došla do zaključka da nijedna država ne vrši rangiranje na nacionalnom nivou. Inicijativa za rangiranje svih ustanova na prostoru Zapadnog Balkana, pokrenuta među ministrima tihzemalja, nije zaživjela jer su sve države, osim Crne Gore, odustale od rangiranja. Konsultacije su održane sa predstavnicima agencija svih zemalja Zapadnog Balkana. Takođe, konsultacije na tu temu su održane i sa predstavnicima ENQA-e i EQAR-a koji su preporučili da taj proces nema smisla u državi koja ima četiri univerziteta.

Umjesto rangiranja, Agencija će da svoje kapacitete usmjeri na izradu tematskih analiza, kao jedan od standarda iz ESG-a i iskoristi tu obavezu za analitičko upoređivanje kvaliteta po studijskim programima i naučnim oblastima.

**AGENCIJA ZA KONTROLU I
OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2020.
GODINU**

Februar, 2021.

PREGLED
PLAN I IZVRŠENJE BUDŽETA ZA PERIOD 01.01. – 31.12. 2020. GODINE

Organizacioni kod:407101783

Obrazac 3

redni broj	NOVČANI TOK-EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Plan	Godina	2020	
			Period	<u>01.01-31.12.</u>	
			(u €)	(%)	Procenat izvršenja
1	2	3	4	5	6
1	PRIMICI				
1.1	Opšti prihodi	301.556,76	311.247,55	267.049,15	88,56 %
1.2	Namjenski prihodi				
1.3	Sopstveni prihodi				
1.4	Donacije			4.713,00	-
1.5	Pozajmice i krediti				
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	301.556,76	311.247,55	271.762,15	90,12 %
2	IZDACI				
2.1	Tekući izdaci	295.555,76	305.552,40	265.762,15	89,92 %
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	183.811,76	173.438,02	168.429,34	91,63 %
2.1.2	Ostala lična primanja	57.501,00	69.853,19	53.899,81	93,74 %
2.1.3	Rashodi za materijal	7.540,00	12.120,00	7.194,91	95,42 %
2.1.4	Rashodi za usluge	25.001,00	41.058,99	21.552,72	86,21 %
2.1.5	Tekuće održavanje	300,00	861,50	299,32	99,77 %
2.1.6	Kamate	1,00			
2.1.7	Renta				
2.1.8	Subvencije				
2.1.9	Ostali izdaci	21.401,00	8.220,70	14.386,05	67,22 %
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu				
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zaštite				
2.2.2	Sredstva za tehnološke viškove				
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja				
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite				
2.2.5	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja				
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru				
2.4.	Kapitalni izdaci	6.000,00	5.695,15	6.000,00	100,00 %
2.5.	Pozajmice i krediti				
2.6.	Otplata dugova	1,00			
2.7.	Rezerve				
II	Ukupno izdaci (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 +2.6 +2.7)	301.556,76	311.247,55	271.762,15	90,12 %

Ukupna sredstva, odobrena Agenciji za fiskalnu 2020. godinu, u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu, iznose 301.556,76 EUR.

Agencija je utrošila 267.049,15 EUR opredijeljenih sredstava (301.556,76 EUR) za 2020. godinu i 4.713,00 EUR sredstava obezbijeđenih donacijom iz projekta Erasmus +: „Jačanje internacionalizacije na univerzitetima u Crnoj Gori kroz efikasno strateško planiranje“ (IESP). Procenat izvršenja budžeta je 90,12 %.

Primici

Sredstva neophodna za rad Agencije obezbijeđena su u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu u ukupnom iznosu 301.556,76 eura, a na osnovu Zakona o visokom obrazovanju. Agencija ostvaruje sopstvene prihode od taksi za sprovođenje akreditacije studijskih programa i reakreditacije ustanova visokog obrazovanja, koje su propisane Zakonom o administrativnim taksama ("Sl. list CG", br. 18/2019). Od početka rada Agencije je po tom osnovu na državni račun Agencije uplaćeno oko 170.000,00 eura, što je prihod Budžeta Crne Gore, iz kojeg se Agencija finansira.

Izdaci

Ukupni izdaci Agencije za period 01.01. – 31.12.2020. godine iznose 271.762,15 eura, od čega:

- tekući izdaci.....265.762,15 (97,79 % ukupnih izdataka).
- kapitalni izdaci.....6.000,00 (2,21 % ukupnih izdataka).

TEKUĆI IZDACI

BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA

Ekonomska Klasifikacija	OPIS	Plan 2020	Realizacija 2020	Procenat izvršenja
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	183.811,76	168.429,34	91,63 %

Izdaci po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u iznosu 168.429,34 eura učestvuju sa 63,38 % u ostvarenim tekućim izdacima, dok u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu učestvuju sa 61,98% .

Obračun zarada i drugih ličnih primanja u Agenciji, propisan je odredbama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list CG" 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18 i 34/19) te odredbama drugih akata, u skladu sa zakonskom legislativom.

Na dan 31.12.2020. godine, u Agenciji je bilo 14 zaposlenih službenika na neodređeno vrijeme. U 2020. godini isplaćene su neto zarade za period januar-decembar 2020. godine kao i svi pripadajući propisani porezi i doprinosi.

OSTALA LIČNA PRIMANJA

Ekonomска Klasifikacija	OPIS	Plan 2020	Realizacija 2020	Procenat izvršenja
412	Ostala lična primanja	57.501,00	53.899,81	93,74 %

Izdaci po osnovu rashoda za ostala lična primanja u iznosu 53.899,81 eura učestvuju sa 20,28 % u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 19,83 %.

Izdaci u prethodno navedenom iznosu (53.899,81 EUR) iskazani su po osnovu: naknada za članstvo u komisiji za reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja, shodno Odluci o visini naknade za rad članova komisije za reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja broj 01-630/19-206/1 od 03.12.2019. godine; naknada za članstvo u komisiji za akreditaciju studijskih programa na ustanovama visokog obrazovanja, broj: 01-630/19- 52/1 od 26.03.2019. godine; isplate naknada Upravnom odboru (Rješenje o imenovanju sekretara Upravnog odbora Agencije, br. 01-161/2 od 01.10.2018. godine; Rješenje o naknadi za rad predsjednika i članova Upravnog odbora Agencije, broj 01-125/18-223/1 od 13.11.2018. godine te novog Rješenja o naknadi za rad predsjedniku i članu Upravnog odbora Agencije, broj 01-125/19-198/1 od 27.11.2019. godine); novčane pomoći zaposlenima, stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih, pružanja pravnih usluga shodno ugovoru o djelu broj 01-403/20-143/2 od 31.08.2020.; naknada troškova boravka i puta članova komisija za akreditaciju studijskih programa/reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja shodno Uredbi o naknadi troškova i nagradi u upravnom postupku („Službeni list CG“, broj 18/16); izdataka po osnovu kofinansiranja međunarodnih projekata u kojem je Agencija partner/korisnik i sl.

Prethodno navedenim rješenjima, a u vezi sa Rješenjem o imenovanju Upravnog odbora Agencije, broj 01-3595/3 od 23. novembra 2017. godine, članovima Upravnog odbora određena je mjesечna neto naknada, u iznosu od:

- 404,50 EUR za predsjednika Upravnog odbora;
- 269,67 EUR za člana Upravnog odbora, te
- 200,00 EUR za sekretarku Upravnog odbora.

RASHODI ZA MATERIJAL

Ekonomска Klasifikacija	OPIS	Plan 2020	Realizacija 2020	Procenat izvršenja
413	Rashodi za materijal	7.540,00	7.194,91	95,42%

Za rashode za materijal je planirano 7.540,00 eura, od čega je utrošeno 7.194,91 eura.

Izdaci po osnovu rashoda za materijal učestvuju sa 2,71 % u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 2,65 %. Rashodi za materijal iskazani su po osnovu izdataka za: instalaciju i praćenje kataloga propisa; kancelarijski materijal; rashoda za gorivo i sl.

RASHODI ZA USLUGE

Ekonomска Klasifikacija	OPIS	Plan 2020	Realizacija 2020	Procenat izvršenja
414	Rashodi za usluge	25.001,00	21.552,72	86,21 %

Izdaci po osnovu rashoda za usluge u ukupnom iznosu 25.001,00 eura u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 8,11%, a u ukupno ostvarenim izdacima Agencije za 2020. godinu sa 7,93 %.

Iskazani su po osnovu izdataka za:

- službena putovanja u iznosu 3.741,63 eura (dnevnice u zemlji i inostranstvu, avio karte, smještaj na službenom putu, taxi usluge, i sl.);
- reprezentaciju u iznosu 463,10 EUR;
- komunikacione usluge u iznosu 7.500,00 EUR (Ugovor o poslovnoj saradnji, br. 10/01-17943 od 15.11.2018. godine (komunikacione usluge) te Ugovor o pružanju poštanskih usluga, broj 00020-13504 od 31.10.2018. godine (prijem, prenos i uručenje poštanskih i Express pošiljki u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju));
- obavljanje konsultantskih i finansijsko – računovodstvenih poslova, za period 01.01.2020-31.10.2020., u iznosu od 4.228,28 EUR, shodno Ugovoru broj 01-56/2018 od 04.07.2018. godine;
- uslugu revizije finansijskih iskaza Agencije za 2019. godinu u iznosu 1.500,00 EUR;
- usluge stručnog usavršavanja u iznosu od 2.654,64 EUR, te
- ostale usluge u iznosu od 1.465,07 EUR (usluge prevođenja i sl.).

TEKUĆE ODRŽAVANJE

Ekonomска Klasifikacija	OPIS	Plan 2020	Realizacija 2019	Procenat izvršenja
415	Rashodi za tekuće održavanje	300,00	299,32	99,77 %

Rashodi po osnovu tekućeg održavanja u iznosu 299,32 eura učestvuju sa 0,11 % u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 0,11 %.

Ovi izdaci podrazumijevaju tekuće održavanje vozila u vlasništvu Agencije.

OSTALI IZDACI

Ekonomska Klasifikacija	OPIS	Plan 2020	Realizacija 2020	Procenat izvršenja
419	Ostali izdaci	21.401,00	14.386,05	67,22

Rashodi po osnovu ostalih izdataka učestvuju sa 5,41 % u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 5,29 %.

Ostali izdaci u ukupnom iznosu od 14.386,05 EUR, iskazani su po osnovu:

- ugovora o djelu zaključenih sa fizičkim licima, shodno Zakonu o obligacionim odnosima u iznosu 3.835,53 EUR i to po osnovu: obavljanja konsultantskih i finansijsko – računovodstvenih poslova u periodu 01.11.2020 .- 31.12.2020. godine u iznosu od 800,00 EUR shodno ugovoru; poslova prevođenja pisanog i usmenog sa crnogorskog na engleski jezik i obratno, lekture sadržaja na engleskom jeziku i korespondencije sa inostranim partnerima, za period 01.07.2020.-30.11.2020. godine, u iznosu od 2.400,00 EUR shodno ugovoru; plaćenih poreza i doprinosa na prethodno navedene ugovore o djelu, u iznosu od 235,53 EUR te ostalih izdataka na ime konsultantskih poslova u iznosu od 400,00 EUR.
- usluga izrade i održavanja softvera u iznosu od 2.639,20 EUR, na ime zakupa e-mail naloga na godišnjem nivou, i sl.
- članstva u domaćim i međunarodnim organizacijama u iznosu od 7.911,32 EUR. Dio (1.496,32 EUR) prethodno navedenih izdataka je iskazan po osnovu poslova prevođenja i korespondencije sa inostranim partnerima shodno ugovoru.

KAPITALNI IZDACI

Ekonomska Klasifikacija	OPIS	Plan 2020	Realizacija 2020	Procenat izvršenja
441	Kapitalni izdaci	6.000,00	6.000,00	100

Rashodi po osnovu kapitalnih izdataka učestvuju sa 2,26 % u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 2,21 %.

Kapitalni izdaci u ukupnom iznosu od 6.000,00 EUR, iskazani su po osnovu uplate učešća za nabavku službenog vozila marke Škoda Oktavia 1.6 TDI putem finansijskog lizinga po osnovu Ugovora o finansijskom lizingu zaključenog sa Porsche leasing doo Podgorica.

Rashodi po osnovu dugova i kamata u 2020. godini nijesu realizovani.

Napomene:

1. Stanje Blagajne Agencije na dan 31.12.2020. godine iznosi 0,00 EUR;
2. Agencija nije vlasnik nijedne nepokretnosti;
3. Ne postoji manjak, odnosno višak osnovnih sredstava;
4. Agencija je vlasnik jednog putničkog vozila ("Škoda Oktavia" registarski broj tablica: PG CG F 96) i korisnik putničkog vozila (do otplate cjelokupnog iznosa po ugovoru o finansijskom lizingu) marke Škoda oktavia, registarski broj tablica PG CGK 20;
5. Ne postoje osnovna sredstva (oprema) koja su neupotrebljiva i koja je neophodna rashodovati.
6. Neizmirene obaveze na dan 31.12.2020. godine iznose 0,00 EUR.

MONT AUDIT d.o.o.
revizija, kontroling, konsalting

HLB MONT AUDIT d.o.o.
Broj 56-004/2021
Podeljena 01.02.2021 god.

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZJEDENJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA - PODGORICA

Primljeno: 02.02.2021

Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01	400/21 - 50/7			

**AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE KVALITETA
VISOKOG OBRAZOVANJA**

IZVJEŠTAJ

**O IZVRŠENOJ REVIZIJI ZAVRŠNOG RAČUNA ZA 2020.
GODINU**

Podgorica, januar 2021. godine

Branečić

SADRŽAJ:

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3-6
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI:	
Izvještaj o novčanim tokovima – ekonomski klasifikacija	7
Izvještaj o neizmirenim obavezama	8
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	9-22

Napomene na stranama 9 – 22 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Izvještaj revizora: strana 3 - 6

2

**UPRAVnom ODBORU AGENCIJE ZA KONTROLU KVALITETA I
OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA**

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI ZAVRŠNOG
RAČUNA AGENCIJE ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE KVALITETA VISOKOG
OBRAZOVANJA ZA 2020. GODINU**

Pozitivno (nekvalifikovano) mišljenje

Obavili smo reviziju izvještaja Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kontrole kvaliteta visokog obrazovanja (u daljem tekstu: Agencija) za 2020. godinu.

Prema našem mišljenju, Izvještaj o novčanim tokovima III - ekonomска класификација Агенције (Образац 3) и Извјештај о неизмреним обавезама (Образац 5) у свим материјално значајним аспектима приказују јер и истинито финансијски положај Агенције на дан 31.12.2020. године и њену финансијску успјешност за годину која се завршава на овај датум у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања и Међународним рачуноводственим стандардима.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju predmetnih finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju predmetnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije predmetnih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja o njemu, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Finansiranje Agencije vrši se iz sredstava Budžeta Crne Gore kao i iz sopstvenih izvora, a u cilju: sprovođenja postupaka akreditacije studijskih programa i izdavanja sertifikata o akreditaciji studijskih programa; sprovođenja postupka eksterne evaluacije ustanova visokog obrazovanja i izdavanja sertifikata o reakreditaciji ustanova visokog obrazovanja na osnovu izvještaja o reakreditaciji i drugih aktivnosti u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

Bočanović

Odgovarajuće revizijske procedure

Naše revizijske procedure su uključivale:

- Razumijevanje politika i procedura koje se primjenjuju na priznavanje prihoda kao i analizu i testiranje efikasnost funkcionisanja internih kontrola koje se odnose na proces priznavanja prihoda;
 - Obavljanje analitičkih postupaka ključnih komponenti Agencije analizirajući aktuelne performanse sa istim performansama prethodne godine;
 - Obavaljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period;
 - Testiranje na bazi uzorka ispostavljenih dokumenata i praćenje naplate i plaćanja istih te adekvatnost obuhvatanja transakcija;
 - Provjera na bazi uzorka uslova navedenih u fakturi.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

- Kao što je navedeno u Napomeni 3, Revizor nije dat na uvid interni akt Vlade, kojim su opredijeljena sredstva Agenciji za 2020. godinu smanjena za 15.000,00 EUR, s obrazloženjem da se radi o povjerljivom aktu.

Odgovornosti menadžmenta za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s punim MSFI i za one interne kontrole za koje rukovodstvo odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Agencije da nastavi s poslovanjem, objavljivanje pitanja povezanih s nastavkom poslovanja i korišćenjem računovodstvene osnove zasnovane na stalnosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Agenciju ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Osnivač Agencije je odgovoran za nadziranje procesa njenog finansijskog izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MSR uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Pracovšt

Kao sastavni dio revizije u skladu s MSR, koristimo profesionalna prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog iskaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- sagledavamo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Agencije.
- ocjenjujemo adekvatnost korišćenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objelodanjuvanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane menadžmenta i, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Agencije da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem mišljenju na objelodanjuvanje u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje.

Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Agencija prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjuvanja, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaj tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja.

Habeset

Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskem izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izvještaja za 2019. godini obavilo je revizorsko društvo „HLB Mont Audit“ d.o.o. Podgorica, koje je u svom izvještaju izrazilo pozitivno (nemodifikovano) mišljenje.

Podgorica, 29.01.2021. godine

Za „HLB MONT AUDIT“ d.o.o. Podgorica

Rakočević
Prof.dr Đordije Rakočević,
glavni partner

Edisa Vesković
Edisa Vesković, revizor

Rakočević

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III – EKONOMSKA KLASIFIKACIJA
(za period od 01.01.2020. - 31.12.2020.)

(u EUR)

redni broj	NOVČANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Plan za 2020. god.	Izvršenje	
			Prethodna 2019. godina	Tekuća 2020. godina
1	2	3	4	5
1	PRIMICI			
1.1	Opšti prihodi	301.556,76	311.247,55	267.049,15
1.2	Namjenski prihodi			
1.3	Sopstveni prihodi			
1.4	Donacije			4.713,00
1.5	Pozajmice i krediti			
I	Ukupni primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	301.556,76	311.247,55	271.762,15
2	IZDACI			
2.1	Tekući izdaci	295.555,76	305.552,40	265.762,15
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	183.811,76	173.438,02	168.429,34
2.1.2	Ostala lična primanja	57.501,00	69.853,19	53.899,81
2.1.3	Rashodi za material	7.540,00	12.120,00	7.194,91
2.1.4	Rashodi za usluge	25.001,00	41.058,99	21.552,72
2.1.5	Tekuće održavanje	300,00	861,50	299,32
2.1.6	Kamate	1,00		
2.1.7	Renta			
2.1.8	Subvencije			
2.1.9	Ostali izdaci	21.401,00	8.220,70	14.386,05
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu			
2.2.1	Prava iz oblasti socijalne zaštite			
2.2.2	Sredstva za tehnološke viškove			
2.2.3	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
2.2.4	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
2.2.5	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja			
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru			
2.4	Kapitalni izdaci	6.000,00	5.695,15	6.000,00
2.5	Pozajmice i krediti			
2.6	Otplata dugova			
2.7	Rezerve			
II	Ukupno izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	301.556,76	311.247,55	271.762,15

Dana, 15.01.2021. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izvještaja
Cvetana

Ovlašćeno lice
J. J.

Napomene na stranama 9 – 22 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Izvještaj revizora: strana 3 - 6

Agencija za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja
Napomene uz finansijske iskaze za 2020. godinu

IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM BUDŽETSKIM OBAVEZAMA

za period 01.01.2020. do 31.12.2020.

Fiskalna godina: 2020.

Redni broj	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12. prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće izatke (1.1+1.2+1.3)	543,94	/
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		
1.2	Obaveze za ostala lična primanja		
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	543,94	
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu		
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima		
4	Obaveze za kapitalne izdatke		
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima		
6	Obaveze po osnovu otplate dugova		
7	Obaveze iz rezervi		
8	Stanje obaveza na kraju perioda (1+2+3+4+5+6+7)	543,94	/

Dana, 15.01.2021. godine

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

Cvetko Ćurčić

Ovlašćeno lice

M. Bošković

1. Organizacija i djelatnost Agencije

Zakonski okvir na području kontrole i obezbeđenja kvaliteta visokog obrazovanja predstavlja Zakon o visokom obrazovanju („Sl. list Crne Gore“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20). Ovim zakonom uređuju se osnove visokog obrazovanja, uslovi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, vrste studijskih programa, načela organizacije ustanova koje obavljaju ovu djelatnost, prava i obaveze akademskog osoblja i studenata, obezbeđenje kvaliteta, finansiranje visokog obrazovanja, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Agencija za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja osnovna je Odlukom Vlade Crne Gore, broj 07-3338 od 02. novembra 2017. godine, kao pravno lice radi obavljanja djelatnosti od javnog interesa, a na osnovu odredbi Zakona o visokom obrazovanju.

Agencija je konstituisana upisom u Centralni registar privrednih subjekata, Rješenjem Poreske uprave - Centralni registar privrednih subjekata dana 22.02.2018. godine, pod registarskim brojem 8-0027645/001, shodno odredbama člana 83 i člana 86 Zakona o privrednim društvima ('Sl. list RCG', br. 6/02, 'Sl. list CG', br. 17/07, 80/08, 40/10, 36/11, 40/11). Dana 10.10.2018. godine, Rješenjem izdatim od Poreske uprave - Centralni registar privrednih subjekata, regisatrski broj 8-0027645/002 izvršena je promjena direktora Agencije.

Rješenjem o registraciji koje je donijela Poreska uprava Podgručna jedinica Podgorica (broj 30-01-25936-8 od 23.02.2018. godine), Agencija je upisana u registar poreskih obveznika sa poreskim identifikacionim brojem 03176509. Agencija nije registrovana kao obveznik poreza na dodatu vrijednost.

Pretežna djelatnost Agencije je Visoko obrazovanje (85.42) u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti ("Sl. list Crne Gore", br. 18/11).

Osnivač Agencije je Vlada Crne Gore.

Sjedište Agencije je u Podgorici, ulica Mihaila Lalića br. 1.

Agencija ima akta kojim se uređuje unutrašnja organizacija i sistematizacija, nadležnosti i djelokrug poslova i druga pitanja koja su od značaja za rad Agencije.

Poslovi koje u okviru nadležnosti utvrđenih zakonom obavlja Agencija su:

- 1) sprovođenje postupka akreditacije studijskog programa i izdavanje sertifikata o akreditaciji studijskog programa;
- 2) sprovođenje postupka eksterne evaluacije ustanova visokog obrazovanja i izdavanje sertifikata o reakreditaciji ustanove visokog obrazovanja na osnovu izveštaja o reakreditaciji;
- 3) donošenje standarda za evaluaciju u skladu sa standardima u Evropskom prostoru visokog obrazovanja;

- 4) sprovodenje periodične ocjene kvaliteta rada licenciranih ustanova visokog obrazovanja na zahtjev ovlašćenog organa ustanove ili Ministarstva prosvjete;
- 5) utvrđivanje liste eksperata za akreditaciju studijskog programa, odnosno reakreditaciju ustanova na osnovu javnog poziva;
- 6) sarađivanje sa ustanovama visokog obrazovanja u obezbjeđivanju i unapređenju kvaliteta;
- 7) analiziranje izvještaja o samoevaluaciji ustanova i izvještaja o eksternoj evaluaciji ustanova;
- 8) predlaganje mjera za unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja na osnovu preporuka iz izvještaja o reakreditaciji ustanova visokog obrazovanja i iste dostavlja Vladi i Ministarstvu prosvjete;
- 9) vođenje registra akreditovanih studijskih programa i reakreditovanih ustanova;
- 10) utvrđivanje metodologije rangiranja ustanova i vršenje rangiranja ustanova visokog obrazovanja;
- 11) vrši i druge poslove propisane zakonom.

Organi Agencije su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor ima predsjednika i dva člana. Upravni odbor imenuje i razrješava Vlada na period od četiri godine, na prijedlog Ministarstva prosvjete. Sastav, nadležnosti, način rada odlučivanje Upravnog odbora određuje se statutom Agencije.

Radom Agencije rukovodi direktor, koga imenuje Vlada na prijedlog Ministarstva prosvjete, na osnovu javnog konkursa, na period od četiri godine. Shodno statutu Agencije, Direktor Agencije može imati jednog ili više pomoćnika.

U skladu sa članom 13a Zakona, sredstva za rad Agencije se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i sopstvenih prihoda. Godišnjim finansijskim planom Agencije, utvrđuje se visina prihoda i izdataka do kraja septembra tekuće za narednu godinu. Upravni odbor usvaja završni račun Agencije.

Na prava i obaveze zaposlenih u Agenciji primjenjuju se propisi kojima se uređuju položaj i zarade državnih službenika i namještenika.

U skladu sa članom 13d Zakona, Završni račun Agencije podliježe godišnjoj reviziji nezavisnog ovlašćenog revizora određenog u skladu sa zakonom.

Agencija je dužna da, u odgovarajućem roku, podnese Vladi i Ministarstvu prosvjete izvještaj o radu za prethodnu godinu i godišnji finansijski izvještaj sa mišljenjem nezavisnog revizora radi usvajanja.

Nadzor nad radom Agencije vrši Ministarstvo prosvjete.

2. Osnova za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

Kao što je navedeno u napomeni 1, Agencija je konstituisana upisom u Centralni registar privrednih subjekata. Rješenjem Poreske uprave (CRPS) od 22.02.2018. godine. Rješenjem o registraciji koje je donijela Poreska uprava Crne Gore, Agencija je upisana u registar poreskih obveznika.

Agencija je svoje finansijske izvještaje za 2020. godinu sačinila i nadležnim organima podnjela u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave ("Sl. list CG", br. 23/14, 71/19). Agencija vodi poslovne knjige u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo budžetskih korisnika.

Naime, svoje poslovanje za 2020. godinu Agencija je iskazala u Izvještaju o novčanim tokovima III - ekonomska klasifikacija (za period od 01.01.2020. do 31.12.2020.) te Izvještaju o neizmirenim obavezama za 2020. godinu.

3. Primici

Zakonom o visokom obrazovanju (član13a) je utvrđeno da se sredstva neophodna za rad Agencije obcenzuju iz Budžeta Crne Gore i sopstvenih prihoda. Finansiranje Agencije vrši se u skladu sa finansijskim planom koji donosi Agencija.

U skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu ("Sl.list CG", br. 74/19, 61/20), Agenciji za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, su opredijeljena i odobrena sredstva za fiskalnu 2020. godinu, u ukupnom iznosu od 364.456,76 EUR, odnosno, u iznosu od 316.556,76 EUR shodno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2020. godinu ("Sl.list CG", br. 61/2020).

Međutim, prema izjavi odgovornih lica Agencije, internim aktom, odnosno Zaključkom Vlade Crne Gore, broj 07-150 od 20.08.2020. godine, opredijeljena sredstva Agenciji su smanjena za 15.000,00 EUR, odnosno krajnji iznos opredijeljenih sredstava za 2020. godinu je 301.556,76 EUR.

Revisoru nije dat na uvid prethodno navedeni interni akt Vlade, kojim su opredijeljena sredstva Agenciji za 2020. godinu smanjena za 15.000,00 EUR, s obrazloženjem da se radi o povjerljivom aktu.

4. Izdaci

U sledećoj tabeli dat je pregled planiranih i ostvarenih izdataka budžeta Agencije za 2020. godinu, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Opis	Plan budžeta za 2020. godinu	Ostvarenje plana za 2020. godinu	% izvršenja
4	Izdaci			
41	Tekući izdaci	295.555,76	265.762,15	89,92
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i zaposlenog	183.811,76	168.429,34	91,63
412	Ostala lična primanja	57.501,00	53.899,81	93,74
413	Rashodi za materijal	7.540,00	7.194,91	95,42
414	Rashodi za usluge	25.001,00	21.552,72	86,21
415	Tekuće održavanje	300,00	299,32	99,77
416	Kamata	1,00		
419	Ostali izdaci	21.401,00	14.386,05	67,22
44	Kapitalni izdaci	6.000,00	6.000,00	100,00
441	Kapitalni izdaci	6.000,00	6.000,00	100,00
46	Otplata dugova	1,00		
461	Otplata duga	1,00		
	Svega:	301.556,76	271.762,15	90,12

4.1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i ostala lična primanja

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ličnih primanja, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
411		Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	183.811,76	168.429,34	91,63

Izdaci na ime bruto zarada i doprinosi na teret poslodavca iskazani su u iznosu od 168.429,34 EUR, i to po osnovu: neto zarada 102.728,70 EUR; poreza na zarade 13.799,38 EUR; doprinosa na teret zaposlenog 36.798,45 EUR; doprinosa na teret poslodavca 13.032,76 EUR te prireza porezu na dohodak fizičkih lica 2.070,05 EUR.

Obračun zarada i drugih ličnih primanja u Agenciji propisan je odredbama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“ 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18 i 34/19) te odredbama drugih akata, u skladu sa zakonskom legislativom.

Na dan 31.12.2020. godine, u Agenciji je bilo 14 zaposlenih službenika na neodređeno vrijeme (dok je na 31.12.2019. godine bilo zaposленo 15 službenika na neodređeno vrijeme).

U 2020. godine isplaćene su neto zarade sa pripadajućim porezima i doprinosima za period januar - decembar 2020. godine shodno odredbama Opštег kolektivnog ugovora („Sl. list Crne Gore“, br. 14/14, 39/16, 40/18, 36/19, 37/19), Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02, 37/04, 29/05, 78/06, „Sl. list CG“, br. 86/09, 40/11, 14/12, 6/13, 62/13, 60/14, 79/15, 83/16, 67/19), Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 13/07, 79/08, 86/09, 78/10, 40/11, 14/12, 62/13, 8/15, 22/17, 42/19) te Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa na lična primanja po osnovu zaposlenja („Sl.list RCG“, br. 81/06, „Sl.list CG“, br. 4/10, 8/13, 2/15, 9/15, 9/16, 10/17, 15/19, 46/19).

Agencija je takođe izvršila obračun i uplatu prireza porezu na dohodak fizičkih lica, ne prethodno navedene isplate shodno odredbama Odluke o prirezi porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list CG – opštinski propisi“, br. 31/19).

Izdaci po osnovu bruto zarada i doprinosi na teret poslodavca učestvuju sa 63,38% u ostvarenim tekućim izdacima, dok u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu učestvuju sa 61,98% godinu.

4.2. Ostala lična primanja

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih ličnih primanja, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
412		Ostala lična primanja	57.501,00	53.899,81	93,74

Izdaci na ime ostalih ličnih primanja iskazani su u ukupnom iznosu od 53.899,81 EUR, i to po osnovu: naknada za članstvo u komisijama za reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja shodno Odluci o visini naknade za rad članova komisije za reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja, broj 01-630/19-206/1 od 03.12.2019. godine; naknada za članstvo u komisiji za akreditaciju studijskih programa na ustanovama visokog obrazovanja, shodno Odluci o visini naknade za akreditaciju studijskih programa na ustanovama visokog obrazovanja, broj 01-630/19-52/1 od 26.03.2019. godine; neto naknada predsjedniku, jednom članu i sekretaru Upravnog odbora te pripadajućih poreza i doprinosa na iste, za period 01.01.2020. – 31.12.2020. godine; novčanih pomoći zaposlenima; stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih; pružanja pravnih usluga shodno Ugovoru o djelu broj 01-403/20-143/2 od 31.08.2020. godine; i sl.

Na osnovu Rješenja o imenovanju Upravnog odbora Agencije, broj 01-3595/3 od 23. novembra 2017. godine, Rješenja o imenovanju sekretara Upravnog odbora Agencije, br. 01-161/2 od 01.10.2018. godine; Rješenja o naknadi za rad predsjednika i članova Upravnog odbora Agencije, broj 01-125/18-223/1 od 13.11.2018. godine te novog Rješenja o naknadi za rad predsjedniku i članu Upravnog odbora Agencije, broj 01-125/19-198/1 od 27.11.2019. godine, članovima Upravnog odbora određena je mjesечna neto naknada u iznosu od:

- 404,50 EUR za predsjednika Upravnog odbora;
- 269,67 EUR za člana Upravnog odbora, te
- 200,00 EUR za sekretarku Upravnog odbora.

Na isplate naknada članovima Upravnog odbora, Agencija je obračunala i uplatila propisane poreske dažbine shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje te Odluke o pritezu porezu na dohodak fizičkih lica.

Takođe, Agencija je u okviru navedenih izdataka iskazala i izdatke na ime naknada zaposlenim ženama u Agenciji povodom međunarodnog praznika žena – 8. Mart u iznosu od 1.300,00 EUR, odnosno 100,00 EUR po zaposlenoj. Navedene isplate su izvršene na osnovu Rješenja direktora Agencije, broj 01-125/20-68/1 od 05.03.2020. godine. Agencija na navedene isplate u 2020. godini, nije izvršila obračun i uplatu propisanih poreskih dažbina shodno odredbama Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica te Odluke o pritezu porezu na dohodak fizičkih lica. Međutim, prema izjavi odgovornih lica, Agencija će izvršiti obračun i uplatu prethodno navedenih poreskih dažbina, u februaru 2021. godine.

Agencija za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja
Napomene uz finansijske iskaze za 2020. godinu

Takođe, Agencija je u okviru navedenih izdataka iskazala iznos od 2.200,00 EUR, koji je isplaćen fizičkom licu po osnovu naknade za članstvo u komisiji za reakreditaciju ustanova visokog obrazovanja. Agencija na navedenu isplatu u 2020. godini nije izvršila obračun i uplatu propisanih poreskih dažbina shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica te Odluke o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica. Međutim, prema izjavi odgovornih lica, Agencija će izvršiti obračun i uplatu prethodno navedenih poreskih dažbina, u februaru 2021. godine.

Izdaci po osnovu rashoda za ostala lična primanja učestvuju sa 20,28% u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 19,83%

4.3. Rashodi za materijal

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za materijal, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
413		Rashodi za materijal	7.540,00	7.194,91	95,42

Rashodi za materijal u ukupnom iznosu od 7.194,91 EUR, iskazani su po osnovu izdataka za: instalaciju i praćenje kataloga propisa; kancelarijski materijal; gorivo, i sl.

U okviru rashoda za materijal (7.194,91 EUR), iskazani su izdaci u iznosu od 1.400,00 EUR po osnovu računa izdatog od dobavljača "Hard Discount Laković" d.o.o. Podgorica, na ime kupovine vaučera za 14 zaposlenih u Agenciji. Naime, direktor Agencije je zbog otežanih uslova rada izazvanih pojavom novog korona virusa Covid 19 donio Odluku broj 01-403/20-182/1 od 10.11.2020. godine, kojom je definisano da se poklone vaučeri zaposlenima u vrijednosti od 100,00 EUR po zaposlenom, odnosno u ukupnom iznosu od 1.400,00 EUR (14 x 100,00 EUR).

Izdaci po osnovu rashoda za materijal učestvuju sa 2,71% u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 2,65%.

4.4. Rashodi za usluge

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za usluge, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
414		Rashodi za usluge	25.001,00	21.552,72	86,21

Boško Bošković

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja
Napomene uz finansijske iskaze za 2020. godinu

Rashodi za usluge u ukupnom iznosu od 21.552,72 EUR, iskazani su po osnovu izdataka za:

- službena putovanja u iznosu od 3.741,63 EUR (dnevnice u zemlji i inostranstvu, avio karte, smještaj na službenom putu, parking, i sl.);
- reprezentaciju u iznosu od 463,10 EUR;
- PTT usluge u iznosu od 7.500,00 EUR (Ugovor o poslovnoj saradnji, br. 10/01-17943 od 15.11.2018. godine);
- obavljanje konsultantskih i finansijsko-računovodstvenih poslova, za period 01.01.2020. - 31.10.2020., u iznosu od 4.228,28 EUR shodno Ugovoru broj 01-56/2018 od 04.07.2018. godine;
- uslugu revizije finansijskih iskaza za 2019. godinu u iznosu od 1.500,00 EUR;
- usluge stručnog usavršavanja u iznosu od 2.654,64 EUR, te
- ostale usluge u iznosu od 1.465,07 EUR (usluge prevođenja i sl.).

Izdaci po osnovu rashoda za usluge u ostvarenim tekućim izdacima učestvuju sa 8,11%, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 7,93%.

4.5. Rashodi za tekuće održavanje

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za tekuće održavanje, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
415		Tekuće održavanje	300,00	299,32	99,77

Rashodi po osnovu tekućeg održavanja učestvuju sa 0,11% u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno ostvarenim izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 0,11%.

4.6. Kamate

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za kamate, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
416		Kamate	1,00	0,00	0,00

Rashodi po osnovu kamata u 2020. godini nisu realizovani.

Boško Bošković

4.7. Ostali izdaci

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu ostalih izdataka, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
419		Ostali izdaci	21.401,00	14.386,05	67,22

Ostali izdaci u ukupnom iznosu od 14.386,05 EUR, iskazani su po osnovu:

- ugovora o djelu zaključenih sa fizičkim licima shodno članu 669. Zakona o obligacionim odnosima, u iznosu od 3.835,53 EUR, i to po osnovu: obavljanja konsultantskih i finansijsko-računovodstvenih poslova, za period 01.11.2020. - 31.12.2020. godinu u iznosu od 800,00 EUR shodno ugovoru navedenom u Napomeni 4.4; poslova prevođenja dpisanog i usmenog sa crnogorskog na engleski jezik i obratno, lekture sadržaja na engleskom jeziku i korespondencije sa inostranim partnerima, za period 01.07.2020. - 30.11.2020. godine, u iznosu od 2.400,00 EUR shodno Ugovoru o djelu broj 01-403-20 od 30.06.2020. godine; plaćenih poreza i doprinosa na prethodno navedene ugovore o djelu, u iznosu od 235,53 EUR te ostalih izdataka na ime konsultantskih i finansijsko - računovodstvenih poslova u iznosu od 400,00 EUR (veza Napomena 4.4);
- usluge izrade i održavanja softvera u iznosu od 2.639,20 EUR, i to na ime zakupa e-mail naloga na godišnjem nivou; i sl.
- članstva u domaćim i međunarodnim organizacijama u iznosu od 7.911,32 EUR. Dio (1.496,32 EUR) prethodno navedenih izdataka, iskazan je po osnovu poslova prevođenja i korespondencije sa inostranim partnerima shodno Ugovoru o djelu broj 01-403/20-62/3 od 04.05.2020. godine.

Agencija nije izvršila obračun i uplatu propisanih poreskih dažbina u 2020. godini na prethodno navedene izdatke (1.496,32 EUR) shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica te Odluke o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica. Međutim, prema izjavi odgovornih lica, Agencija će izvršiti obračun i uplatu prethodno navedenih poreskih dažbina, u februaru 2021. godine.

Rashodi po osnovu ostalih izdataka učestvuju sa 5,41% u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 5,29%.

praoček

4.8. Kapitalni izdaci

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu kapitalnih izdataka, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
441		Kapitalni izdaci	6.000,00	6.000,00	100,00

Kapitalni izdaci u ukupnom iznosu od 6.000,00 EUR, iskazani su po osnovu plaćanja prve rate za nabavku putničkog motornog vozila marke Škoda Octavia Ambition 1.6 TDI 115ks MT5.

Naime, navedeno vozilo je nabavljeno putem finansijskog lizinga na period od tri godine, sa sticanjem prava svojine na predmetu finansijskog lizinga istekom prethodno navedenog roka, shodno Ugovoru o javnoj nabavci novog putničkog vozila putem finansijskog lizinga, broj 115 od 21.07.2020. godine, zaključenog između Agencije, "Porsche Leasing" DOO i "Autočačak" DOO Podgorica.

Rashodi po osnovu kapitalnih izdataka učestvuju sa 2,26% u ostvarenim tekućim izdacima, a u ukupno izdacima budžeta Agencije za 2020. godinu sa 2,21%.

4.9. Otplata dugova

Struktura planiranih i ostvarenih izdataka po osnovu rashoda za otplatu dugova, sa procentom ostvarenja:

Ekon. klas.	Ekon. klas.	OPIS	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Indeks
461		Otplata dugova	1,00	0,00	0,00

Rashodi po osnovu dugova u 2020. godini nisu realizovani.

5. Izvršenje budžeta

Ukupna sredstva odobrena Agenciji za fiskalnu 2020. godinu iznose 301.556,76 EUR (Napomena 3).

Agencija je u 2020. godini ukupno utrošila 271.762,15 EUR, od čega se 267.049,15 EUR odnosi na sredstava opredijeljena za 2020. godinu (veza Napomena 3).

Od ukupno ostvarenih prihoda Agencije u 2020. godini (301.556,76 EUR) dio u iznosu od 4.713,00 EUR odnosi se na projekat Erasmus – “Jačanje internacionalizacije na ustanovama visokog obrazovanja Crne Gore kroz efikasno strateško planiranje” (IESP).

Navedena sredstva su utrošena u 2020. godini (napomene 4.2 i 4.4.)

6. Pokretna imovina

Odredbama člana 10 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini (“Sl.list CG”, br. 13/10) propisano je da se popis stvari u državnoj svojini vrši godišnje i vanredno. Organ koji koristi stvari u državnoj svojini dužan je da izvrši redovni godišnji popis sa stanjem na dan 31. decembar za godinu za koju vrši popis, radi usklađivanja stanja iz posebnih evidencijskih sa stvarnim stanjem.

Rješenjem direktora Agencije, broj 01-191/20-050/1 od 16.11.2020. godine, obrazovana je Komisija za popis pokretne i nepokretne imovine te popis gotovine u Agenciji za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

Komisija je izvršila popis i obilježavanje pokretne imovine sa kojom raspolaze Agencija sa stanjem na dan 31.12.2020. godine i shodno tome dostavila Izvještaj o popisu pokretnih i nepokretnih stvari u Agenciji, broj 01-050/20-191/2 od 31.12.2020. godine. Komisija je takođe izvršila popis gotovog novca u Blagajni.

Prema navedenom izvještaju, Komisija je utvrdila sledeće:

1. Stanje Blagajne Agencije na dan 31.12.2020. godine iznosi 0,00 EUR;
2. Agencija nije vlasnik nijedne nepokretnosti;
3. Da ne postoje manjkovi, odnosno viškovi osnovnih sredstava;
4. Agencija je vlasnik jednog putničkog motornog vozila, i to: “Škoda Oktavia” registarski broj tablica: PG - CG F 96;
5. Agencija je putem finansijskog lizinga kupila vozilo marke “Škoda Oktavia” registarski broj tablica PG – CG K 20 (Napomena 4.8);
6. Da ne postoje osnovna sredstva (oprema) koja su neupotrebljiva i koja je neophodna rashodovati.

Direktor Agencije je donio Odluku o usvajanju izvještaja o popisu, broj 01-402/21-8/1 od 13.01.2021. godine.

Hrvoje Šebek

7. Organizacijska i kadrovska osposobljenost

Unutrašnja organizacija i sistematizacija Agencije za kontrolu i obezbeđenje kvaliteta visokog obrazovanja uređena je Pravilnikom broj 05-050/19-29/2, donesenim od strane Upravnog odbora, dana 18. februara 2019. godine. Navedenim pravilnikom utvrđene su organizacione jedinice i njihov djelokrug rada, radna mjesta, broj izvršilaca, opis poslova i uslovi za njihovo obavljanje, kao i raspoređivanje službenika/ca i zapošljavanje pripravnika/ca.

Shodno navedenom pravilniku, za obavljanje poslova iz djelokruga i nadležnosti Agencije, osnivaju se unutrašnje organizacione jedinice, i to:

- Sektor za kontrolu kvaliteta;
- Sektor za obezbeđenje kvaliteta i istraživanje te
- Služba za opšte poslove i finansije.

Sektor za kontrolu kvaliteta vrši sledeće: sprovodi postupak akreditacije sudskih programa i izdavanje sertifikata o akreditaciji istih; vrši prijem zahtjeva za akreditaciju; vrši ocjenu kvaliteta studijskog programa i njegove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i uporedivosti sa istim ili sličnim programima u inostranstvu; priprema dokumentaciju za sprovođenje javnog poziva za listu eksperata, utvrđuje listu eksperata za akreditaciju i reakreditaciju; sprovodi postupak reakreditacije i izdavanja sertifikata o reakreditaciji ustanove visokog obrazovanja na osnovu izvještaja o reakreditaciji; sprovodi periodične ocjene kvaliteta radi licenciranih ustanova visokog obrazovanja na zahtjev ovlašćenog organa ustanove ili organa državne uprave nadležnog za poslove prosvjetc; sarađuje sa ustanovama visokog obrazovanja; analizira izvještaj o akreditaciji studijskih programa, izvještaje o samoevaluaciji ustanova i izvještaje o reakreditaciji ustanova, sprovodi i druge aktivnosti u skladu sa zakonom i osnivačkim aktima Agencije.

Sektor za obezbeđenje kvaliteta i istraživanje vrši sljedeće: prikuplja i obrađuje podatke o sistemu visokog obrazovanja i drugim sistemima koji su povezani sa sistemom visokog obrazovanja; sprovodi istraživanja u oblasti visokog obrazovanja i međusobno povezanim oblastima; priprema analize i indikatore potrebne za osiguranje kvaliteta, prati standarde, preporuke i kriterijume u oblasti obezbeđenja kvaliteta visokog obrazovanja, a na osnovu čega predlaže mјere za unapređenje sistema obezbeđenja kvaliteta visokog obrazovanja nadležnim institucijama, vodi registar akreditovanih studijskih programa i reakreditovanih ustanova, sprovodi i druge aktivnosti u skladu sa zakonom i osnivačkim aktima Agencije.

Služba za opšte poslove i finansije vrši sljedeće poslove: izrada opštih akata Agencije, priprema i objedinjava programe, planove rada i izvještaje o radu Agencije; priprema pojedinačna akta o ostvarivanju prava iz radnih odnosa zaposlenih; priprema akta za obračun zarada, naknada i drugih primanja zaposlenih; pripremu i zaključivanje ugovora sa fizičkim i pravnim licima; vođenje personalne evidencije; ostvaruju saradnju sa organom državne uprave nadležnim za upravljanje kadrovima u dijelu oglašavanja radnih mjesta, stručnog osposobljavanja zaposlenih i kadrovskog planiranja; druge organizacione, pravne, materijalno

Boško Bošković

– finansijske poslove; izradu finansijskog plana; blagovremeno i namjensko korišćenje sredstava za namjene predviđene budžetom i finansijskim planom; vođenje poslovnih knjiga; izrada periodičnih obračuna i završnih računa; izrada finansijskih iskaza i dostavljanje Državnom trezoru; blagajničko poslovanje; knjigovodstvene poslove; ovjeravanje tačnosti i punovažnosti; plaćanje državnim novcem; javne nabavke i druge poslove u skladu sa propisima.

Prema navedenom pravilniku, za vršenje poslova iz djelokruga Agencije utvrđena su službenička radna mjesta za 20 izvršilaca.

Međutim, prema izjavi odgovornih lica Agencije, popunjavanje službeničkih mesta u Agenciji se objektivno nije moglo izvršiti, pa je u Agenciji na dan 31.12.2020. godine bilo 14 izvršilaca (veza Napomena 4.1.).

8. Budžetsko poslovanje

Agencija obavlja budžetsko poslovanje u skladu sa Zakonom o budžetu, Uputstvom o radu državnog trezora i drugim relevantnim propisima.

9. Sudski sporovi i potencijalne obaveze

Prema izjavi odgovornih lica Agencije, na dan 31.12.2020. godine, protiv Agencije se ne vodi nijedan sudski ili bilo koji drugi postupak/spor, niti Agencija vodi sudske postupke/sporove protiv trećih lica.

10. Neizmirene obaveze

Prema izjavi odgovornih lica Agencije, Agencija na dan 31.12.2020. godine, nije imala neizmirenih obaveza.